

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 " "
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bérmentetlen levelek
 csak ismert korszakoktól fo-
 gadjanak el.
 Készítők nem adnak
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozat minden gar-
 mondó díja 20 kr.

Z E M P L É N.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HIRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseké: Minden egyes szó után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt, díszbetűt a kör-
 zettel ellátott hirdeté-
 nyekért térmérték szerint,
 minden □ centimeter
 után 3 kr. számították.
 Állandó hirdetéseknek
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetéseket a „Zemplén”
 nyomdájába küldendők.

HIVATALOS RÉSZ.

37. sz. A s.-a.-ujhelyi járás főszolgabirójától.
 eln. 1887.

Főispán úr ő méltóságának f. évi 195. számú rendelete értelmében s az 1240/1887. eln. számú lentebb kivonatosan közölt honvédelmi ministeri „hirdetmény” csatolásával felhívom mindazon állampolgárokat, kik járásom területén laknak, a népfelkelés felhívása esetében **tiszti minőségben** alkalmaztatni óhajtanak és a hirdetményben felsorolt feltételeknek megfelelni képesek, hogy abbéli kérelmüket **e mai naptól f. hó 18-áig bezárólag, hivatalomnál minden nap d. e. 11—12 óráig** jelentsék be.*

S.-a.-Ujhelyt, 1887. évi március 12-én.

Dókus Gyula s. k.,
 főszolgabíró.

Kivonatos másolat 1240/1887. honv. minist. eln. szhoz.

Hirdetmény.

A népfelkelésről szóló 1886. évi XX. t. c. 9-ik szakaszának rendelkezése szerint:

„A népfelkelők tisztjeit magyar állampolgárok közül Ő cs. és apost. kir. Felsege nevezi ki a honvédelmi miniszter előterjesztésére, a ki azokat már béke idejében évről-évre kijelöli.”

Az ezen törvénycikk végrehajtására vonatkozó utasítás már kiadatván, elérkezett az idő egyszermind ezen rendelkezés végrehajtására.

A népfelkelési tiszt állásokra pályázóknak összeírása, illetőleg ebbeli előjegyzése a népfelkelésről szóló törvény életbeléptetését lényegesen befolyásoló tényezőkre való tekintettel, *csakis a folyó 1887. évben* (ezuttal márc. 20-ig. A szerk.) *történik*; jövőben a népfelkelési tiszt állásra való előjegyzést tárgyzó bélyegmentes folyamodva-

* Hasonló tartalmú felhívást bocsátottak ki járásaik területén a többi főszolgabírók is. Siessen minden arra hivatott egyén az alkalommal és a népfelkelési tiszt rangfokozat elnyerhetésére vonatkozó aspirációját idejében érve nyessitse. Szerk.

T Á R C A.

A bátyja kereszt.

Néprege.

A „Zemplén” számára írta Zombori Gedő.

III.

(Folytatás.)

Nyolcvan év nyomta már az öreg *Kércs* vállát. Harokban telt boldog ifúsága. Rosz idők jöttek, a béke napjai. Külső ellenség ellen nem harcol, hanem önön vérét ontja már a magyar, s ő oda akasztotta hősi kardját a kis erdei lakfalára.

Még Géza fejedelem fegyverhordozója volt. Karjain ringatta *István* királyt, vele együtt vette fel a keresetséget. Most már nem tudják hasznát venni a királyi udvarban, elküldték ide, hogy a király sólymait őrizze, táplálja.

Jó foglalkozás az neki. Mikor ezek vijjogva csapnak zsákmányukra, eszébe hozzák a szép időket, mikor ő is így rontott vitéz bajtársaival a reszkető német, vagy görög hadakra.

Másképpen van az most. A király és királyné a németet kedveli, hozza halomra a magyar nyakára. Nincs már magyar, a kire a jó király koronáját hagyja. Korcsosul a magyar is, kard helyet eke vasat élesít...

— Vedd fel azt a kelyhet öcsém, *Dabas*! könnyeinket fojtsuk bele!

Ketten ültek együtt az öreg és a fiatal bajnok. Előttök az öblös kancsó tele, s a kehely érintetlen áll. Mind a kettő elmélyedve. Egyik a

nyok a népfelkelési járás-parancsnoksághoz lesznek benyújtandók.

Az érdekelték általános tájékozásául a következők szolgáljanak:

1. A népfelkelési tiszt rangfokozatba való előjegyzetésre, a törvény értelmében általában csak azon állampolgárok pályázhatnak, kik sem a közös hadsereg (hadtengerészet) és a póttartalék, sem a honvédség vagy csendőrség kötelékében nem állanak, továbbá a pénzügyőrség vagy az állami erdészeti személyzetéhez nem tartoznak.

2. A kinevezetésnek mellözhetlen feltételét minden körülmények között, a *polgári becsület és joggyakorlat teljes élvezete képezi.*

3. Minden pályázótól okvetlenül megköveteltetik, hogy a népfelkelési tiszt állás betöltésére szükséges *minősültséggel* bírjon.

Azon állampolgárok tehát, kik *katonai képzésben egyáltalában nem részesültek*, népfelkelési tiszt állásra csak azon esetben pályázhatnak, ha magukat az alább bővebben ismertetett népfelkelési tisztképző tanfolyam hallgatására önként kötelezik.

4. A pályázás a népfelkelési gyalogság vagy lovassághoz történhetik.

A lovassághoz pályázóktól különösen megkívántatik, hogy tökéletesen lovagolni tudjanak és a loismében is jártasok legyenek.

5. Magyarországi pályázóktól a magyar, horvát-szlavon illetőségű pályázóktól pedig a horvát nyelvnek szóban és írásban való tökéletes ismerete követeltetik.

6. A kérvények csak azon mérvben vétettek tekintetbe, a mint azt a népfelkelési tiszt szükségletnek fedezése igényli.

A népfelkelési tiszt állást pályázat útján elnyerhetik:

A) Volt katonák közül:

1. Azon volt tiszték és hadapródok (tiszthelyettesek) kik rendfokozatukról (hadapródi kitüntetésükről) akár védkötelezettségük teljesítése után, akár más nem kényszerítő indoknál fogva leköszöntek és népfelkelési kötelezettségnek alávetve már nincsenek, azonban a népfelkeléshez önként jelentkeznek s előbb viselt tiszt rendfokozatukba előjegyeztenni óhajtanak;

2. Azon volt tiszték és hadapródok (tiszthelyettesek) kik koruknál fogva még népfelkelési kötelezettségben állanak és anélkül, hogy a hon-

nemzetnek, a másik szerelmének sorsa felett busul.

A két testvér szívében a szeretettel a boszu és gyűlölet csatázik. *Amata* bírásának vágya foglalkoztatja egész valójukat. Mint két ellenség kerülnek egymást.

Tán a természet különbözősége tette, hogy eddig úgy szerették egymást. *Dabas* a hadi zsákmány legszebb, legértékesebb részét haza hozta öcsésének, s reá gondolt a tábori élet zajában. *Bakas* bátyjának nevelte, ajándékozta a legszebb harci paripákat, s öröme, büszkesége teljes volt, ha rajta száguldani látta a délceg lovagot.

Most megváltozott minden. A szerelem örvényt ásott a két szív közé, s azt megtöltötte ádáz gondolatokkal és tervekkel.

Dabasnak, ki osztozaskor a nagyobb részt kapta, most nem volt elég a magas fensik az alatt elterülő gyönyörű lapálylyal, melyet akkor a mai hegyszakadék helyén tiszta átlátszó hullámokkal tova siető patak határolt. E volt a közös „*itató*” s eltöltötte onnan az öcsce pásztorait.

Bakas leküzölte haragját.
 — Ő az idősebb, ő szokásaink jogot adnak hozzá, szólt s barmaival hátrább vonult.

Nyájai számára tavat ásott. E határrész neve ma *ásottó* = „*ásító*”.

Az ásottó forrása tiszta vizet forrt fel, s mintha tündérek lehelték volna oda, fák nevedtek, hogy a nyájnak enyhe árnyat adjanak. Források, csermelyek fakadtak s virágtól illatos fü lepté a mezőt.

Dabas megirigyelte, kereste is a vizálkodást.

— Ez az én részem ez tartozik!

védségnél szolgáltak volna, közvetlenül a közös hadsereg kötelékéből kiléptek.

Ellenben a népfelkelési kötelezettség alatt álló *volt honvédtisztoknak és hadapródoknak* (tiszt-helyetteseknek), minthogy ezek a honvédségek által az idevágó előjegyzések alapján *amugy is összeírtnak*, nyilvántartatnak és a beálló szükséghez képest kineveztetnek is, a népfelkelési tiszt állásra külön pályázniuk *nem szükséges.*

3. Azon *volt altiszték*, akár egyévi önkéntesek voltak, akár nem, kik védkötelezettségük teljesítése után a hadseregből vagy honvédségből kiléptek és kizáró *kiváló tulajdonságaik* és előbbi katonai szolgálatuknál fogva feltételezhető, hogy mint népfelkelési tiszték is a követelményeknek megfelelni képesek leendnek, mi iránt különben azok volt csapatparancsnokságaitól közelebbi tájékozás fog szerzetetni.

B) Azok közül, kik katonák nem voltak:

1-ör. A 19 évesek.

Tekintettel arra, hogy a népfelkelési törvény értelmében és az ezen törvény végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 67 ik pontja érint a 19 évesek a hadsereg (haditengerészet) és a honvédség kiegészítésére utolsó sorban vehető igénybe; az ezen korosztályhoz tartozó állampolgárok a népfelkelési tiszté való előjegyzetésre *szintén pályázhatnak.* Ezeknek azonban a jelentkezés alkalmával beadandó írásbeli kötelezővel kell kinyilatkoztatniok, hogy önként jelentkezésük alapján népfelkelő tiszté való előjegyzetésük, vagy kinevezetésük esetén kötelezik magukat a népfelkelés mozgósíthatóságának tartama alatt *bármikor*, és tekintet nélkül arra, hogy korosztályuk behivatott-e vagy sem — a népfelkelésnél szolgálatot teljesíteni.

Ezen egyéneket illetőleg különösen kiemeltek, hogy a népfelkelésnél bármily minőségben történendő alkalmaztatásuk őket *törvény szerinti védkötelezettségük teljesítése alól* semmi körülmény között fel nem menti;

2. a népfelkelési kötelezettség alatt álló *egyéb oly egyének*, kik katonák nem voltak, tehát katonai kiképzetésben egyáltalában nem részesültek és kiváló feddhetlen jellem, hazafias érzellet és magatartás folytán *köztisztviselőben* állanak.

3. A népfelkelési kötelezettségnek már alá nem vetett oly állampolgárok, kik a népfelkelés-

Bakasban forrt a harag, de meggyőzte magát.

— Ha gondolod, legyen!

Szólt s nyájával tovább húzódott a kopárabb mezőkre.

A kákan csomót kereső testvért még jobban ingerelte ez a szelid lemondás és engedékenység.

Mig a boszuság és a visszautasított szerelem kinezta az ifjút, az öreg hallgatagon a mult emlékeivel s a jövő sejtelmével vesződött.

Későn nősült, s a ki őt bologdítja, szép nejét, elvesztette hamar. Rideg lett élte napjának alkonya. A boldog multból csak egy emléke maradt, az a bűvös-bájós szép leány — *Amata.*

Az erő fogyott. Az agg bajnok minden nap közelebb látta azt a sötét rémet — a halált.

— Őh csak őt ne kellene árván hagynom! sóhajtott szomoruan.

Ilyenkor érezte, hogy még forróbban szereti leányát.

— Ugy szeretem, mint az anyja engem szeretet!

Mig a gondolatok s érzelmek így váltakoztak elméjében, szívében, önkénytelenül ajkához emelte a telt pohárt. Alig érinté ajkaival, mintha keserű lett volna a gyöngyöző ital, letette, kezét öklöbe szorítá, szeméi szikráztak.

— Ő akarja, a ki földet tur, a helyett, hogy apáihoz méltóan kardot övezze oldalára! Gyenge kézre nem bízom a féltett kincset. *Dabas* öcsém tiéd lesz a leány!

— Nem szeret ő engem! szólt szomoruan az ifju, vissza utasította szerelmemet.

— De ha én parancsolom! Gyermekekkel talán csak én, az apa, rendelkezem?!

Mai számunkhoz egész ív melléklet van csatolva.

nél teljesítendő szolgálata *önként jelentkeznek* és erre minden tekintetben alkalmasak is.

A pályázók részéről követelt adatok.

A pályázók személyesen vagy írásban a következő adatokat tartoznak előterjeszteni:

1. a jelentkező neve,
 2. születési éve,
 3. állandó tartózkodási és illetőségi helye,
 4. a végzett iskolák,
 5. polgári állása, vagy kereseti foglalkozása,
 6. nyelvismeretei,
 7. a jelentkezés a népfőlkélesi gyalogsághoz vagy lovassághoz történik-e,
 8. a népfőlkélesi tisztképző tanfolyamot mikor és melyik honvéd állomás helyén kívánja a jelentkező hallgatni, (ezen állomások közül vagylagosan több is megjelölhető),
 9. valamely népfőlkélesi csapathoz való beosztásra, vagy külön alkalmaztatásra vonatkozó esetleges kérelem.
- Volt katonának részéről e mellett még feleltendő,
10. a felavatás éve,
 11. a legutóbb viselt rendfokozat, lehetőleg a rang — nap is,
 12. a fegyvernem (kar), melynél a jelentkező a közös hadseregben vagy a honvédségnél szolgált,
 13. kilépésének (végelembocsátásának) éve,
 14. vajjon részt vett-e és mely hadjáratban?
 15. Volt közös hadseregbeli tiszt és hadapródok (tiszthelyettesek) részéről a jelentkezési alkalmával a „kilépti bizonyítvány“ (elbocsátási okmány) eredetiben vagy hitelesített másolatban beadandó, mely okmány annak idején az illetőknek vissza fog szolgálatni.

Népfőlkélesi tisztképző tanfolyamok.

Azon pályázók számára, kik katonai kiképzésben eddig nem részesültek, és a honvédelmi minster által tiszti helyekre kijelöltetni kívánnak, a népfőlkélesi tiszti állás betöltésére megkívánt katonai ismeretek megszerzése céljából, a mennyiben szükségesnek mutatkoznak, több egymásra következő időszakban 3—3 heti tartamu tisztképző tanfolyamok fognak nyitni.

Ezen tanfolyamokra névze következők szolgálnak tájékozással:

1. A tanfolyamok a *gyalogság* számára, tekintettel a rendelkezésre álló tanerők és helyiségekre, oly honvéd zászlóalj állomáshelyeken fognak összeállítani, a hol arra elegendő számú pályázó van. A népfőlkélesi *lovassághoz* pályázók számára a honvéd-huszár ezred parancsnokság állomáshelyein, és pedig:

Budapest, Debrecen, Arad, Kecskemét, Kassa, Vác, Pápa, Pécs, Maros-Vásárhely és Varasd városokban, de szintén csak a pályázók számára és a szükséghez mérten egy-egy tanfolyam fog létesíteni, mely csak elháríthatlan szükség esetén fogna még későbbi időszakban is összeállítani.

2. A tanfolyamok folyó évi április hó 12-én kezdődnek.

Azok, kik ezen első időszakban tanfolyamok hallgatására kijelöltek, erre az illető honvéd állomáshely megnevezése és egyéb tudnivalók közlése mellett, külön értesítést nyerendnek.

Véres harcokban jártam elől, városok, falvak retgették nevemet, kardomnak engedelmeskedett az élet és halál. Akaratomnak merészelve ellenállni ez a gyenge leány?

E percben megnyit a kis lak ajtaja, s szép délceg ifju, oldalán karddal, vállán aranygyalagtört mentében karján *Amatát* vezetve, oda lépett az öreg *Kércs* elé!

— Jó bátya én és *Amata* szeretjük egymást. Add őt nekem Isten és emberek előtt örök feleségül. Bíz reám jövőjét. Megvédem mindentől, s nem lesz lelkemnek más gondolatja, mint az ő boldogsága.

A leány oda simult atyja keblére, s fuldokolva zokogta:

— Atyám, édes jó atyám! én csak öt szeretem.

Az apa bámulva nézett a daliás ifjura. Másnak látta, mint az eddigi egyszerű földész. Egy futó pillanattal össze hasonlította ennek nyugodt, megkapó méltóságát, szelid vonásait, a másiknak dühtől torzult arcával, szilaj vad lángban égő szemével. Leánya ott zokogott, esdekelt szive fölött. Meg volt hatva. De az öreg magyar vissza nem vont a egyszer kimondott szót.

— *Amata*, kedves leányom, apai jogaimnál fogva férjet választottam neked. *Dabasnak* ígértelek. Ő lesz az urad.

— Atyám ne kényszeríts máshoz, ne öld meg szívemet.

— Bátya, jó bátya, hallod őt? Engemet szeret. Add őt nekem. Fogadj el fiadnak. Istenemre esküszöm, hogy méltó leendek hozzád és hozzá!

Nem lehet! *Kércs*, *Gesztné* vére, szavát, ígérte nem hazudtolja meg soha!

— Lehajolt, hogy telemelje leányát.

A 2-ik időszaki gyalogsági népfőlkélesi tisztképző tanfolyamok f. évi május hó 6-án állítanak össze és az annak hallgatására kijelöltek, a tanfolyam állomáshelyéről, helyiségéről és a vezetésével megbízott tisztről behívásuk alkalmával szintén értesíteni fognak.

A tanfolyamok hallgatására berendeltek az illető állomáshelyen már a tanfolyam kezdetét megelőző napon tartoznak megjelenni s további utasításvétel végett a tanfolyam vezetőjénél jelentkezni.

3. A hallgatóknak a tanfolyamba való jelentkezésükkor következő sajátkezűleg kiállított kötelezőt kell a tanfolyam vezetőjének személyesen átadniok:

„Alulírott önként elvállalom azon kötelezettséget, miszerint a népfőlkélesi tisztjelöltek számára felállított tanfolyam hallgatásának tartamára a katonai fegyvernek alávetem magamat.“

Az elvállalandó kötelezettség csak akként lesz értelmezendő, hogy a hallgatók minden feladatlátnak, mely a tanfolyam és saját kiképzésük érdekében hozzájuk intéztetik feltétlenül s katonához illően engedelmeskedni s a fegyveres erő személyeinek, a minden katonától megkívántató tiszteletet és tisztelgést megadni tartoznak.

A ki ezen szabályok ellen vét, vagy a fegyver ellen valami kihágást követne el, magától értetődőleg a tanfolyamból azonnal elbocsátatik és ennélfogva a népfőlkélesi tiszti állásra minden igényét elveszti.

4. A tanfolyam hallgatói a kincstár részéről új honvéd legénységi ruházattal, lő- és oldal-fegyverrel s teljes felszereléssel, a lovassági tanfolyambeliek pedig egy-egy felszerelt szolgáló lóval is el fognak látni; minélfogva ez utóbbiak kiképzésük céljából saját lovakat csakis azon esetben használhatnak, ha ezek alkalmasak és kifogástalanul szabályszerűen vannak felruházva.

A hallgatók az oktatási időn kívül, tetszésük szerint, polgári ruhájukat is viselhetik; ha azonban egyenruhában jelennek meg, akkor teljesen szabályszerűen öltözve kell lenniük.

Azoknak, kik az egyenruhát és esetleg szelvényt saját költségükön beszerezni óhajtják, ez megengedett; minden egyes egyenruha s szerelvénydarabnak azonban szabás, szín és egyéb kiállítás szerint teljesen szabályszerűnek kell lenni. Ezen tulajdon egyenruha viselése a tanfolyam befejezte után tilva van.

Ily tulajdon egyenruházati cikkek annak idején, ha az illető népfőlkélesi tisztté kineveztetik, csekély átalakítás mellett ismét használhatatnak.

5. A tantárgyak, melyekből egy a gyalogsághoz, mint a lovassághoz jelentkezett hallgatóknak, különös tekintettel az illető fegyvernem tulajdonképeni hivatására, gyakorlati vagy elméleti oktatás adatik, — a következők:

- a) az osztrák magyar monarchia fegyveres ereje szervezésének főbb vonásai;
- b) a honvédségi szolgálati szabályzatnak kivonata;
- c) megfelelő kivonat a (gyalogsági vagy lovassági) gyakorlati szabályzatból;
- d) a harcászat és harctéri szolgálat elemei;
- e) a népfőlkélesi lőfegyvereinek ismerete;
- f) egyszerű csapatutasz munkálatok táborszervezéséről.

— Leányom nyujtsd jobbodat *Dabasnak*!

Amata felállott, arcán fenség ömlött el.

— Nem, atyám! nem soha! Szívem érzem eléggé megért, hogy férjet választasz. Választottam. Szívem, életem övé.

Azután oda lépett *Bakashoz*, megfogta kezét.

— Szerelmem! ne esdekelj tovább! A ki az én férjem, az nem alázhatja meg magát atyám előtt sem.

Kércs és *Dabas* elámultak e váratlan fellépés alatt, ott állottak szótlánul, megdöbbenve. *Amata* atyjához fordult, s kezét megcsókolta.

— Légy áldva apám az életért, a melyet adtal, a felettem át virrasztott éjjelekért, a melyeken fölöttem örökdél, a szeretetteddel gazdag napokért, a melyekben szeretted, boldogítottál. Áldani foglak siromig és imádkozni érted... Bánatot okozok neked. Te talán megtagadsz... De másként nem tehetek.

— Mit akarsz leányom! kérdé az apa le-sujtottan.

— Itt hagyom e házat, gyermekkorom emlékei által felszentelt helyet. Itt hagyom anyám hamvait. Elhagyok mindent, csak szívemet viszem el, követem férjemet.

Azzal karját *Bakaséba* ölté s kilépett a kis ház küszöbén.

Dabas e jelenet alatt ott állott küzdve a meghatottság, szenvedély, testvéri szeretet és gyűlölet érzelmeivel.

Minden idege reszketett, s vonagló ajakkal oda kiáltott:

— Megállj! Nem hallottad az atya határozatát, hogy *Amata* az enyim?!

Kilépett a távozóknak után.

Az ég derűlten mosolygott alá; de elborult a vad szenvedélytől dult arc látásán.

zás és menetek alatt és a futólagos erődítészet alap vonásai;

g) lögyakorlatok;

h) tájékozás a terepen és térképolvasás;

i) a legszükségesebb ismeretek a vonat, élelmezési és hadtáp szolgálatból a hadra kelt seregnél.

A lovassági népfőlkélesi tisztképző tanfolyam hallgatói a lovaglásban való ügyességök és löismében való jártasságukra nézve azonnal a tanfolyam kezdetével megvizsgálatnak.

Minden tanfolyamban, az elméleti és gyakorlati oktatásra, naponként *legalább 7 óra* leend kitűzve.

6. A tanfolyam bevégeztével minden hallgatónak, az általa elért összeredmény, az annak megállapítására hivatottak által tudtul fog adadni.

7. Azon pályázóktól, kik *altisztek* voltak, egyelőre és pedig 1887-ik évben ezen tanfolyam hallgatása nem követeltetik, szabadságukban áll azonban ezeknek is erre önként jelentkezni.

Előjegyzés, kinevezés, beosztás és behívás.

1. A népfőlkélesi tisztképző tanfolyam hallgatói már béke idején *előjegyztetnek* és a népfőlkélesi felhívása esetén azon mérvbén, amint a tényleges tiszti szükséglet ezt követeli, kinevezés végett Ő csász. és apost. királyi Felségének javaslatba hozatnak.

Azok, kik tiszti rendfokozatot elébb nem viseltek, *hadnagyokká* lesznek kinevezve.

A népfőlkéletről szóló törvény 9. §-ában foglalt határozatnál fogva, a népfőlkélesi felhívásánál polgári állásból bármely népfőlkélesi tiszti rendfokozatba történt kineveztetés, csakis a népfőlkélesi *mozgósítottaságának tartamára* terjed és annak feloszlásával megszűnik.

Csak oly egyének, kik vitézségük vagy más hadi szolgálat által magukat kitüntették, tarthatják meg, — a honvédelmi minster utján benyújtandó kérelmükre ő cs. és ap. kir. Felsége engedelmével — tiszti rangjukat béke idején is.

2. A népfőlkélesi tiszti állásra előjegyzteteknek a népfőlkélesi csapatokhoz való *beosztása* szintén már béke idején eszközöltetik, miről az illetők külön értesítést nyernek.

3. A népfőlkélesi tiszti minősültséggel bírók *behívása*, a szükséges tiszti helyek betöltésére megkívántató számban eszközöltetik.

4. A népfőlkélesi első osztályába tartozó volt *altisztek*, továbbá ezen osztályban azon *állampolgárai*, kik katonák nem voltak, ha népfőlkélesi tisztekké tényleg kineveztetnek és korosztályuk a hadsereg (haditengerészet) vagy a honvédség kiegészítésére fordított volna is, a népfőlkélelnél mint tisztek meghagyatnak.

A népfőlkélesi tisztképző tanfolyamok, fegyverzet és felszerelése.

1. A népfőlkéletről szóló utasítás 115. pontja értelmében, a népfőlkélesi tiszték egyenruházata, fegyverzete és felszerelése épen olyan, mint *háboruban* a honvéd tisztké, csak hogy a gombok és rendfokozati jelvények fehérek.

2. A lovassági, továbbá a lovasított gyalogsági tiszték, bevonulásuk alkalmával egy-egy teljesen felszerelt kincstári szolgálati háts lóval is láttatnak el.

Oda lépett, hogy kiragadja a leányt öcsce karjaiból.

Amata még szorosabban borult kedvese keblére, mintegy kérve, hogy mentse meg őt.

— *Amata* Isten és ember törvényei szerint az enyim, mert engemet szeret, és én őtet lelkeim egész hevével viszont szeretem.

— Félre te gyáva! kiáltott az idősebb fivér s megragadta a hölgy karját.

— Bátyám! az égre kérek, ne mondd ezt! Hogy birtokaimat elvetted, s gögösen bántál velem testvéreddel: eltűntem; mert *Amatám* szerelme az enyim volt; de tudd meg, hogy a becsületért nem kárptól semmi! kiáltott s baljával kardját izgatottan rázta.

— Testvérem? ha! ha! ha! Harcos ösöknék ily pulya sarja...

Dabas ajakán elnémult a kacaj... A szelid ifju átváltozott. Arca lángolt, szemei tüzet szórnak, a földész, a pásztor ereit vérszomj öntötte el.

— Hogy ereimben atyám vére foly: kardom mutassa meg!

Mint sebzett vad rohanta meg fegyverkezésen álló bátyját.

Már szikrákat szórt a két acél. A kinek kardja, karja erősebb; testvért gyilkol az ma.

— Meghalsz! Úvölté egyszerre a két viaskodó.

Kércs rohanni akart a küzdők közé. Lábai megtagadták a szolgálatot. *Amata* ájultan rogyott össze.

Már vérszagot érző solymok vijogtak a légben, midőn megharsant mögöttük a kürt. Megismerték:

— Ez a király testőreinek kürtje, s rá föltűnt a király aranyos bibor palástja.

(Vég. köv.)

Folytatás a mellékleten.

3. Azok, kik népfölkelési tiszt állásra vannak előjegyezve, az erről szóló *értesítés vétele után legkésőbb nyolc nappal*, az illetékes népfölkelési járás (honvéd zászlóalj) parancsnokságnak írásbeli kötelezettséget betervezteni, melyben önként azon kötelezettséget elvállalják, hogy népfölkelési szolgálatra való behívásuk esetén, legalább a következő öltözeti és felszerelési cikkekkel fognak bevonulni és pedig:

tábori sapkával,
karddal,
kardbojttal,
kardkötővel,
szolgálati jelvénynyel, (t. i. a gyalogságbeliek övvel, a lovasságbeliek pedig töltnyitáskával és szíjjal) és

forgópisztolylyal.

Azok, kik netalán a teljes tiszt egyenruhához ezenkívül még szükségeltető cikkek nélkül bevonulnának, kincstári legénységi ruházattal fognak ellátni, melyet maguk tartoznak megfelelőleg átalakíttatni.

Ezen kincstári ruházat ára azonban az illetők beszerzési átalányából fog levonatni.

Megjegyeztetik végre, hogy mindazon katonailag ki nem képezett egyének, kik a népfölkelési tisztte való előjegyzést a tanfolyam hallgatója alapján óhajtták, azonban erre jelen alkalommal a jelentkezést elmulasztják, abbéli kérelmeik teljesítésére csakis a jövő évben, midőn a tanfolyamok újból összeállítatnak, számíthatnak.

A tanítókról.

Hogy a minister a tanítóknak is lehetővé tegye a népfölkelő tisztte való kiképeztetést, hajlandó ezek számára az iskolai szünetidő kezdetével, a mennyire ezt a viszonyok megengedik, külön tanfolyamokat is összeállítani.

Ezen kedvezményt a köztanintézetekben alkalmazott és a népfölkelési tisztképző tanfolyam hallgatására jelentkezett tanároknak is kiterjeszti. Azon pályázóknál tehát, kik mint tanítók, tanítójelöltek vagy tanárok ezen kedvezményt igénybe venni és e szerint a népfölkelési tiszt-minősültséget csak később megszerzetni óhajtanak, az összeírás táblázatnak a tanfolyam időszakára vonatkozó rovatában bejegyzendő: *iskolai szünetidőben.* Ezen külön tanfolyamoknak esetleg szükségrendő összeállítására iránt idejében fog a honvédelmi minister intézkedni.

2078. sz. Zemplénvármegye alispánjától.

10 járási főszolgabíróknak.

I.

Közhírtétel végett tudatom, hogy t. Sáros vármegye alispánjának f. évi 1775. szám a. kelt átirata szerint Zsebfalva község szarvasmarha állománya tudóvész miatt,

2079. sz. Nagy-Sáros község szarvasmarha állománya szinte tudóvész miatt.

690. sz. és Usz-Salgó község szarvasmarha állománya ugyancsak tudóvész miatt 21 napi vesztegzár alá helyeztetett.

1556. sz. Ugyanazon vármegye alispánjának f. évi 1218. sz. a. kelt átirata szerint a Lazi puszta s a Berzenke község szarvasmarha állományára tudóvész miatt elrendelt vesztegzár,

2638. sz. a Beloveza község juh állományára himlő miatt, elrendelt vesztegzár, és végre:

2118. sz. a Kohány (Sáros vármegye) szarvasmarha állományára tudóvész miatt elrendelt vesztegzár feloldatott.

1562. sz. T. Abauj-Torna vármegye alispánjának f. évi 708. sz. átirata szerint Klein Éliás rozgonyi lakos juh állományára rühkór miatt vesztegzár alá helyeztetett.

1561. sz. Ugyanazon vármegye alispánjának f. évi 714. sz. átirata szerint Göncz-Ruszka község szarvasmarha állományára lépfene miatt 8 napi vesztegzár alá helyeztetett, és

1560. sz. a Léh község szarvasmarha állományára elrendelt vesztegzár feloldatott. — Végül:

102. sz. T. Borsod vármegye alispánjának f. évi 6362. és 6383. sz. átirata szerint Szuha-Kálló község szarvasmarha állományára lépfene miatt a múlt évi dec. 17-ikétől számítandó 60 napi vesztegzár alá helyeztetett.

S.-a.-Ujhely, 1887. február 25.

II.

3189. Körzés s eredmény esetén jelentés végett tudatom, hogy Kolbása község határában egy 4 éves vas szőrű tinó bitangásban találtatott.

S.-a.-Ujhely, 1887. március 4.

alispán h. *Viczmány Ödön,*
főjegyző.

III.

A közmunka és közl. m. kir. minister f. évi 6023. sz. a. kelt intézménye tudomásvétel végett közöltetik.

S.-a.-Ujhely, 1887. március hó 3-án.

Matolai Etele,
alispán

6023. sz. A m. k. közm. és közl. ministeriumtól.

A m. kir. honvédelmi minister ur f. é. február hó 3-án 4091. sz. a. kelt átiratával arról

értesített, hogy a hadapród iskolák, valamint minden közös hadseregbeli és honvédségi tisztképző intézetek növendékei és hallgatói tényleges szolgálatban állóknak tekintendők.

Ennek folytán a volt m. k. helytartótanács által 1862. évi október havában 71700. sz. a. kiadott orsz. közmunka utasítás érvényben fennálló 9. §-a értelmében fentnevezettek saját személyeikre nézve a közmunka teljesítésére nem kötelezhetők.

Felhívom ennél fogva címet, hogy az országos közmunka összeírása és a közmunka tartozások körül telmerülő ügyek elintézésénél jelen rendeletemet tartsa szem előtt.

Budapest, 1887. évi febr. 22-én.

Baross.

Tüzzük oromra azt a zászlót, a melynek neve lelkesedés!

1848 március 15-e.

Korszakalkotó idő nemzetünk történelmében. Egy kigyuladt meteor, mely bár rövid futású volt, de bevilágította az éjszakát.

Nincs magyar ember, a kinek ma, azon nagy napok emlékére, nemes büszkeséggel fel ne dobogna szíve.

Az örök igazság harcra kelt a zsarnokság ellen, megihlette fölkelet fiait, s ez ihlet utat talált az egész nemzet szívéhez.

Mintha most is hallanók Kosstuh lángszavát, — mintha tűz ömlenék ereinkbe!

Ott van Petőfi, Vasváry, Jókai, — nyomukban a lelkes ifjúság. Arcuk, szemük, csupa tűz, csupa lélek, — a szabadság egyegy nemtője mindenik! A két első vérével pecsételte elveit, — a harmadik... él mostan is

A nemzet szíve volt Budapest, hatalmas lüktetéssel nyilvánult benne az öntudatos élet. A szabadság angyala járt akkor a földön, — nemcsak hazánkban, — minden műveltebb nép lelkében feltámadt az emberi méltóság, a jogérzet, s követelte a természetől nyert örökét.

És mert kimondottuk férfiasan mi is, hogy nemzetül akarunk élni, hogy törvényekkel s esküvel biztosított jogainkat nem engedjük elhárítani, két oldalról támadtatott meg szegény hazánk. Kiket keblünkön melengettünk, ádáz dühvel fentek ellenünk fegyvereket. Rom, pusztulás, kiszámított kegyetlenkedések jelezték ellenségeink irtó dühének mértékét.

Veszélyben forog a haza! ez lett a jelző. A nemzet-gyűlés egyhangulag megszavazta a 200,000 honvédet. És Kossuth leborult „a nemzet nagysága előtt.”

Nem kellett a véres kardot körül hordani az országban, minden épszívű, éptestű embert zászló alá ragadt a lelkesedés.

„Mint a midőn a tengernek
Összezdül minden habja,
Ott küzdöttek egymás mellett
A fiu, s az édes apja.”

És mégis elesett a szent ügy... rut árulással. Reánk támadt az északi kolossz; rut árulással porba omlott a legszebb zászló.

Azután — sötét napok következtek. Sokan tettek bizonyosságot. Tizenhárom bitó avatatott fel szent kereszté. Kik e balsorsot elkerülték, honjukat nem lelve a hazában, mint üzőtt vadak bujdokoltak, vagy idegen földön kerestek menedéket. Hazánk legnagyobb fia ott van most is. Nem is jön haza; az ő eszméi be nem teltek. Majd haza szállítjuk porait.

Régen kialudt fáklya, melyet ma meggyújtottunk, s meggyújtunk minden évben egyszer. Világítson be minden magyar ember lelkébe. Nem tetemre hívás ez, de kegyelet. Lelkesedéssel telt előismerése az óriási küzdelmeknek.

Sok nehéz napja volt már e honnak. Ma sem nyugszunk mi rózsákon. Sulyosak az élet gondjai. Nem is csoda ha eszünkbe jut Vörösmarthy „Vén cigány”-a, „Huzd, ki tud-

ja, meddig huzhatod.” „Mikor lesz a nyit vonóból bot.” Bot! Koldusbot!!

De nekünk nem szabad csüggedni! A gyöngéké a futás, a bátraké a diadal.

A történelem istennője Klió, vagy nem muló aranyos betűkkel, vagy elmosódó sötét betűkkel jegyzi fel egy nemzet történetét. A viszonyok találkozásán kívül, mindig a nép jelleme nyer a nemzet történetében kinyomatot. A magyar nemzet ott és akkor volt mindig a legnagyobb, midőn legnagyobb volt a veszély.

Él még a magyarok istene!

„És még neked virulnod kell oh hon,
Túl s innen sok késő századon.”

—88.

A közigazgatási bizottsági ülésből.

— 1887. márc. 7-én. —

Főispán a bizottsági tagokat üdvözölve, mindenekelőtt azon őszintén érzett s mély részvétnek ad kifejezést, mely e testületet *Lissy Ede*, kir. ügyésznek elhalálása folytán érte. Indítványozza, hogy a közig. bizottság, ugyszólván, a munka közben kidült e tevékeny tagja fölött érzett fájdalomának jegyzőkönyvileg adjon kifejezést, s erről a gyászoló családot is értesítse. A helyesléssel fogadott indítvány után olvastatott a f. évi február hónapról szóló *alispáni jelentés*, melyből megjegyeztük, hogy ujabban ismét hét zsidó zugiskolát jelentett be a csendőrség, ezek közül *három* a tokaji járásban fészkel, és pedig Tarcál, B.-Keresztúr és Ó-Liszka községekben. Mivel a „tanító urak” megugrottak, azok a szülők fognak megbírságotlanni, akik gyermekeiket velük taníttatták. A n.-mihályi járás ez idő szerint zugiskola-mentes. Amerikába kivándorolt 36 egyén, vissza jöttek 10-en. A sztropkai járásból nem ment ki senki, de meglepő, hogy Tokajban (talán első eset) egy 5 tagból álló családon vett erőt az Amerikába csalogató mágnes. Előfordult 29 lopási, 3 rablási eset, 2 éjjeli őr kötelesség mulasztás miatt feljelentetvén, vizsgálat alatt áll. A katonasorozás megkezdett. A IV. korosztály a s. a. ujhelyi és szerencsi járásoknak kivételével a többi nyolc járásban föl van hiva, ami a zempléni legénység elsatnyulása, elcsenevése mellett bizony-bizony nagyon szomorú tanúság. Az ujhelyi muszka-rubelek ösmert ügyében *Diószeghy Fános* biz. tag által kért felvilágosítással a postaügyek szakelőadója szolgált s megnyugtatólag nyilatkozott. A dr. *Adonyi Gyula*, tolcsvai körorvos ellen folyamatban lévő fegyelmi vizsgálat, tényálladék hiányából abban hagyatni rendeltetett.

A vármegye főorvosának jelentéséből sietünk tudatni olvasóinkkal, hogy a himlő járvány ellen S.-a.-Ujhelyben fogantatosított szigorú rendszabályok a járvány kimaradásához vezettek. Mivel e ragadós betegség tovább terjedése ellen a legbiztosabb mód a himlővel lepett helyeknek óvatos kerülése: (a nép éppen ellenkezőleg cselekszik) azért megkerestettek az egyházi főhatóságok az iránt, hogy papságukat kellőleg utasítván, ez irányban a népet kitanítsák s a lehető legnagyobb óvatosságra serkentsék. A himlő ujabban befészkelte magát Tályára és Komlóskára. Hencőcon 129 betegből 19-et rabolt el. Pcsolinán a hőkurut (?) lépett föl szerfelett makacs jelleggel.)

Török István, s.-pataki lakos ellen uszorászkodás miatt pár hónappal ezelőtt Matisz István és társai, traufonalusi lakosok panaszt emeltek. Nevezett hitelező be nem várván a közigazgatási bizottság küldöttségének a helyszínen leendő inkvizícióját — adósaival kiegyezett, kik is panaszukat visszavonták.

Csecskó Anna (Kalvinka), vagy az u. n. „dargói szent asszony” kihallgatásáról szóló szbirói jknyv s jelentés tárgyalatván, minthogy a nevezett proféta-asszonynak összeköttetései vármegyei és alsó járaiba is lenyulnak, nevezetesen B.-Szerdahelyen is vannak ágensei — ellene a nyomozat tovább folytatatni, a gálszécsi főszolgabíróknak a Pithonissza környezetében tett rendőri intézkedései pedig tudomásul vétetni határozattak.

Az árvasszéki referensek feldolgoztak februárban 1470 dbot, vagyis atlagosan véve egy-egy előadó 250 ügydarabot.

Belej Mihálynak kivételes nőszülési engedély-, Schwarz Wolfnak, Hlavács Jánosnak, Szabó Istvánnak és Sz. Séra Sámuelnek katonaságtól elbocsáttatás iránt benyújtott folyamodásuk kedvező elintézésben részesült.

A szerbtövisnek már tavaszkor nagy erővel leendő pusztítottása végett a községekben tett főszolgabírói intézkedések tudomásul vétetnek.

A tanfelügyelői jelentésből többek között az

*) A Tokaj városában dúló himlő- és tifusz-járványról, amely miatt már valóságos pánik vesz erőt a lakosságon, különösen azért, mert az orvosnak majdnem teljes híjával vannak, szomorú képet nyujt levelezőnk, kinek sorait jövő számunkban fogjuk közzé tenni. Szerk.

is kitünvén, hogy a zugtanítók, mielőtt a birság rajtuk megvétetnék, bucsut vesznek a kapufélfától, elhatározatott, hogy ily esetekben s akkor is, ha a zugtanító fizetésképtelen, a 100 ftnyi birság a részes szülőknél fog megvétetni. Erről kellő intézkedés végett a járási főszolgabírók is értesítettek. Szóba került a „Zemplén“ f. évi 7-ik számában a „Zsidó zugszakadémiák“ cím alatt megjelent cikk, illetve leleplezés is, melyhez a kívánt felvilágosításokat az ülésen jelen volt főmunkatársunk örvendő készséggel megadván, tanfelügyelőnk ösmert hazafias buzgalmtól várni lehet, hogy a háladatos újabb feladat sikeres megoldásáról lehetőleg mielőbb hírt adunk olvasóinknak.

As építészeti hivatal főnökének jelentése szerint közlekedési akadályok elő nem kerültek. A 2°/_o nyi közmunkahátrálék kevesedését s teljes megszűnését a szépen kitavasodó napoktól remélni lehet. Az állami utvonal Gesztelytől Gerendáig 107 db kő kilométer oszloppal látatott el. A hoóri hidon szükségessé vált ujjítások megtették. A szürnyégi hid felszerkeztetének helyreállítása iránt hozza intézett interpellációra feleli, hogy mihelyest a jelenlegi magas vízállás erejéből enged — e közlekedési akadály el fog hárritanni.

As adófelügyelő jelentéséből kitetszőleg február hónapban befolyt 104,537 ft 05¹/₂ kr, (2077 ft 52 krral több, mint a mult évi február hóban). Örvendtes jelenség, hogy az 1883. évi XLIV. t.-c. megbírságolás iránti intézkedését a községi, illetve körgyegyzők ellen alkalmazni nem kellett. Az adóhátrálékokból, mint bevehetetlen, törülte-tett 2081 ft 59 kr. A kataszteri nyilvántartó-biztosok működése, személyi okok miatt, szünetelt.

Végül Mailáth József gróf, mint a Bodrog vizszabályozó-társulat ügybuzgó elnöke, intézett interpellációt a társulat követeléseinek lanyha behajtása miatt a kir. adófelügyelőhöz, — mely kérdés illetve kérés — nagy érdekü eszmecserét keltett. A vitában részt vettek: *Dioszeghy János, Vékey Gedeon* tiszti főügyész, *Szerviczky Ödön* és *Vicsmándy főjegyző*. A nagyérdékü ügyre jövő számunkban még visszatérünk.

Az ülés d. u. 1 órákor az elnökölő főispán élénk megéljenzésével végződött.

Levelezés.

Abara, 1887. márcz. 6.

Tek. szerkesztőség!

Zemplén vármegyének alig van mostohább vidéke, a mi a szabad, biztos és állandó közlekedést illeti, mint az ugynevezett „Sárköz“, mely áll: Nézpest, Petrik, Málcza Abara, N.-Ráska, Z.-Ráska, Hegyi, Szalók, Deregnő stb. községekből.

Mert, hogy még a mult évtizedben, a közlekedés és összeköttetés a megye székhelyével a hol a törvényték, árvaszték, adófelügyelőség, honvédparancsnokság, pénzügybiztoság, tanfelügyelőség, számos hirneves ügyvéd, orvos specialista, nagykereskedő stb. stb. székel, csakis a gyepen, csapásokon s a tavak közt a magasabb goronyokon, melyek a „N.-Erdőn“ elterülnek, történt: azt mindnyájan tudjuk.

Hogy továbbá, azon töltések építése, mely a szürnyégi hídól kezdődik s Nézpestig nyulna. a 70-es évek közepétől egész az 1881-iki évig vájudott és csakis az akkori u. n. inséges alapból egy helyes, tapintatos és szakértői buzgalommal párosult kéz által járható uttá lett alakítva, azt is tudjuk; de tudjuk azt is, hogy azóta, dacára a számos község fáradalmas utimunka teljesítésének, ezen jó utvonal ismét, nem hogy javult volna, de nagy mértékben állapotában alásüllyedt, hogy miért és miként? azt most fejtegetni nem célozom.

De igenis célozom, hogy egy újabb és nagyobb kalamitásra, mely e vidéket érzékenyen sújtotta és sújtja most is, az illető hatóságoknak figyelmét felhívjuk s annak minnél hamarábbi, sőt rögtöni orvoslását esedezve kérjük.

Ez pedig nem egyéb, mint a megszakított közlekedés a Toplya-Ondava folyón át. A szürnyégi hid u. is, mely a fentnevezett együttes folyón át vezetett, még m. é. december havában lebontatott, a mely ténykedés már az utolsó s.-a. ujhelyi országos vásár alkalmával nagy zavart és keserüséget okozott, azóta pedig a hid helyreállítása illetve a közlekedés fentarása iránt per abszolúte semmi sem történt! De minek is? hisz adott a jó ur Isten kemény jég-hidat, lehet azon is átjárni! hogy a partról a jégre s a jégről a partra hogyan jut az utas? azzal nem törődtek a mi illető szakközgeink! *)

Csakhogy a jég sem tart örökké! kivált hogy ha már az olvadásos március elején vagyunk, a mikor a folyóvizek megáradnak, a jég zajlásnak indul s így lehetetlenné válik az átkelés.

Bátor vagyok tehát azon kérdést intézni:

*) E közlekedési akadálynak sürgös elhárítása iránt közg. bizottságunk legközelebb már intézkedett. Szerk.

Mivel érdemelte ezen bizonyára nagy adót s jól fizető vidék, azon ignorálást, azon mostoha bánásmódot, hogy ugyszólván a „nagy világ“ból teljesen kirekesztetik? talán azért, hogy utimunkaváltásait vagy természetbeni ledolgozását oly fáradságosan és hiven teljesíti?

Mert kérem, ezen vidék gazdaközönsége ha nem is viszi szemés életét nagy mennyiségben az ujhelyi piacra, viszen marhát, dongát, hordót s főképen szénát, kivált a mint tudom, mostan az Ujhelyben állomásozó lovasság számára; viszen továbbá e vidék asszonynepe szám-talan aprómarhát, tojást, vásznat stb., hol marad tehát ily közlekedés mellett a nemzetgazdasági kérdés? az egyes uradalmak közt szükséges érintkezésről nem is szólva.

Abara községnek például, mostan a folyó megáradása idején, nincsen más utja csakis N.-Mihály felé, mert sem Ungvármegyével, a n.-ráskai híres átjáró miatt a Laborczon, sem a Bodrogköz-zel az abara zétényi feneketlen út miatt, sem a vármegye székhelyével a lebontott szürnyégi hid miatt nem közlekedhetik.

Egy egész vidék érdekében intézem tehát esdeklő kérésemet a t. Szerkesztőséghez, méltóztassék ezen panaszos soraimat becses lapjában köztudomásra hozni, bizonyosan megindul az illető hatóságok részvéte egy érdemtelennül érzékenyen megkárosított vidéknek elszigetelt helyzetét iránt.

Steiner Bertalan.

Hirek a nagyvilágból.

A bolgár lázadás tüze el van fojtva. A kormány drákói szigorral hajtatta végre a hadi törvényték itéletét. A Ruszcukán kivégzett katonatisztek: *Usunov* őrnagy (az összeesküvés feje), *Panov* őrnagy, *Zelenogorov* őrnagy, *Encsev* hadsegéd; a többi kivégzettek fiatal hadnagyok voltak. A polgári állásuak közül: *Kardjev* és *Czvetkó*. A kivégzetés híre az európai nagy hatalmaságoknál nem kis mérvü nyughatatlanságra szolgáltatott alkalmat.

Vilmos császár egészségi állapotáról nyugtalanító hírek keltek szárnyra.

A kolera Olaszország déli városaiban ismét fölütötte fejét.

Umbertó olasz király Depretis és ministertársainak febr. hó 8-án beadott lemondását nem fogadta el. A velünk barátságos viszonyban álló kormány meghosszabbodott életének mi is örülhetünk.

Veszedelemes muszka kémet csiptek nyakon Krakkóban.

Hirek az országból.

Ő felsége a király f. hó 9-én meglátogatta Budapesten a Ludovika-akadémiát s az ott látottak és tapasztaltak fölött legmagasabb megelégedésének adott kifejezést.

Budai királyi várakban f. hó 7-én fényes estét adott a királyi család. Akik méltóság, állás és érdem folytán kimagaslanak fővárosunk társadalmában ugyszólván mindannyian hivatalosak voltak s megjelentek az udvari ünnepen. *Királynak ez alkalommal a politikai helyzetéről is nyilatkozott*, nevezetesen dr. Smolkával, az osztrák delegáció elnökével beszélgetve, többek között ezeket mondotta: „... a mindkét delegációnak egyhangu vótuma (hogy t. i. megszavazta az 52 500,000 ftnyi rendkívüli hadi hitelt*) csak emelheti a monárkhia tekintélyét, s csak újabb biztosítéka a békének, melyet bizonyára megőriznünk sikerült“ ...

Véres pisztoly párbaj volt f. hó 10-én d. u. 4 és fél órákor *Széchenyi Andor* gf (a legnagyobb magyar unokája) és *Wahrmann Rikárd*, Wahrmann o. gy. képviselő fia, tartalékos huszártiszt között. A fiatal gróf mellének baloldalán találva életveszélyesen megsebesült.

Kölcsey-ünnep. Az aradi „Kölcsey-egyesület“ mult hó 20-án nagynevü Kölcseynek emlékére s a művelt közönség tömeges részvétele mellett nagyszabásu hazafias ünnepet rendezett. Az ez alkalomból Jancsó Benedek dr. által szerkesztett „Emléklapok“ból kivesszük azokat a meleg hangu sorokat, melyekkel *Vadnay Károly* áldoz a halhatatlan költő-író emlékének: „A Kölcsey-egyesület már azzal is hivatást teljesít érdemet szerez, hogy neve által folyvást emlékezteti e feledékeny, önző, anyagias korszak embereit oly költőre és szépíróra, ki a fenköltés mintaképe. — Benne a gondviselés az eszményiség egyik legtisztább megtestesülésével ajándékozta meg nemzetünket, kinek nemes alakja annál jobban fénylik, minnél prózaibbá válik az idő. — Voltak nála nagyobb költőink, de költőibb emberünk nem volt soha. Egy szemmel nézte csak az életet, de ki látott abba több szépet és nemest? Lány szive volt, de

*) Ebből reánk, a fenálló törvényes hozzájárulási arány szerint 16,485,000 ft esik s a f. évben ennyivel fog nagyobbodni rendkívüli közösgyi kiadásunk. Szerk.

azért ki hatott érzéseivel erősebben, mint ő, ki a „Himnusz“-t írta? Finom kézzel írt, de stíljében ki tudott szilárdabb domborműveket véteni, mint a „Parainezis“ íróművésze? Mikor körülte politikusok vadászták a rangot, címet, előmenetelt és sütkéreztek a hatalmasok tüzhelyeinél, hogy a földi javak lépcsőin fölebb emelkedjenek: ki emelkedett nála magasabbra, holott csak az ég öröksillagait nézte, (Luna és Endümion) hisz ő az égbe, az idealizmus égébe emelkedett. S kinek szava hallatszott messzibbre mint az övé, hisz olyan is van elég, ki nevét sem ismeri, de éneklí imádkozva igéit: „Isten áldd meg a magyart.“ — Soha nem hallhatom a hazafiság e fohászát, hogy utána ne gondoljam: „S isten, áldd meg Kölcseyt — emlékében s haló porában.“ — S utána tehetjük: „Isten áldd meg az egyesületet is, mely nevét viseli!“ Áldd meg azzal, hogy sokáig viruljon és sokat használjon!

Különfélék.

Lapunk hivatalos részére felhívjuk olvasóink figyelmét!

A bodrog-keresztur-kisfaludi térségeken 1849. évi január hó 22-én s 23-án vívott véres csatában a magyar haza üdvőért életükkel fizetett szabadsághősöknek tiszteletére emelendő emlékoszlop felállításához még hiányzó költségek fedezésére szerkesztőségünknel máig befolyt összesen: 20 ft 24 kr. Adakoztak: *ösv. Boruth Elemér* 2 ft 24 kr, *Karsa Ferenc* 2 ft, *Bajusz József* 2 ft, *Payzssos Andor* 2 ft, *Horváth József* 2 ft, *Dongó Géza* 2 ft, *Láczay Elek* 2 ft, *Kudász Kalmán* körgyegyző és *Baráth Ferenc* bíró B.-Kisfaludról 5 ft, *Hobeck János* Vehéczről 1 ftal.

(Néh. Boruth Elemér) összegyűjtött irodalmi hagyatékának kiadása iránt közzétett előfizetési felhívásunkat úgy a fővárosban megjelenő napi lapok, mint vidéki laptársaink is kedvezően fogadták s lelkes kommentárokkal hívták fel arra, a mit valójában meg is érdemel, a közfigyelmet. De nemcsak a lapokban, hanem a nagy közönség lelkében is élénk viszhangra talált felhívásunk. Egyszersmind több irányból érkezett kérdezősködésekre tudatjuk, hogy a válogatott prózai dolgozatok három csoportba rendezvék, s ily formán az első kötet prospektusa ez: *I. Humor*: Zöld Marci (népszimű), *A tárcairó non fit sed nascitur*. Egy vidéki barátunk. *Abera* község közgyűlése. *Gülbaba* bácsi kalandjai. *Buborékok*. Egy tour története. *Rokkant turista*. A mi öregünk. *II. Visszaemlékezések*: Szemere Miklós. Révész György. *Blaha Lujza*. *A Rákóczi ünnepély* után. *A turista-bájlról*. *III. Iránycikk*: (Politika, társadalom, közgazdaszat.) *A „Hegyalja“ alapításakor*. *Polgári szabadság és önkormányzat*. *Germanizáció*. *A vármegye fiatalságához*. *Nemzeti irodalmunk érdekében*. *Kazinczy széphalmi birtoka*. *Zemplénvármegye magyarosítása*. *A pletyka*. *Rend és rendfentartás*. *A hirlapírói tisztesség*. *Gr. Széchenyi István lobogója*. *Borkereskedelmünk pangása*. *A vezér-megye*. *A mythoszi nektár*. *A borkelés főtítkairól*. *E vázlatból is láthatják t. olvasóink, hogy a prózák kötete is változatos, gazdag és becses gyűjtemény lesz. A két kötet előre láthatólag 40—42 ivre fog terjedni, a finomabb papírra nyomtatott füzetes, két kötetnyi munkának előfizetési ára csak 3 ftra, a közönségesebb papíron megjelenő példányoké pedig csak 2 ftra szabattott. Végül tudomására juttatjuk a t. olvasó közönségnek, hogy a munkához diszes bekötési táblák is fognak készülni, melyek a kiadónál külön megrendelhetők lesznek.*

(Királyi adomány.) Őfelsége a kir. a kisdobszai ev. ref. egyházközségnek iskola építkezésre magán pénztárából 100 ftnyi segédelmet adományozott.

(Március 15.) A magyar szabadság örökemlékü hajnalhasadtának e magasztos évforduló alkalmát, mint már mult számunkban is jeleztük, kellő fényvel és ünneppésséggel szándékozik maradandóbbá tenni a s.-a. ujhelyi polgári olvasó-kör. Az előkészületek után itélve a kegyeletes visszamelekezés és hazafias lelkesülésnek e szép ünnepe ez évben is jól fog sikerülni. Az ünnepet rendező elnökség által városunk mindkét nembeli közönségéhez intézett felhívást lapunk következő rovatában találják olvasóink.

(Esküvő.) *Major Tibor* ministeri titkár, e hó 8-án vezette oltárhoz S.-a. Ujhelyben a r. kath. templomban *Vályi István* kir. körgyegyző bájos leányát *Emmát*, fényes nászkisérlet jelenlétében. Boldog jövőt kívánunk a fiatal párnak.

(Purim-ünnep) *Ahasvérus*, a fiatal király alatt. *Hámán* minister a zsidóknak teljes kiirtását tüzte maga elé célul, de gonosz szándékáért életével lakolt. Az ókori zsidók rettegése széles kedvü öröme változott. Ez örvendtes kedélyváltozás öröme ünnepe a zsidóság a purim- napot márc. hó 10-én pajzánkodó vigsággal gondtalanul, mert ekkor — még a törvény sem parancsolhat neki.

(Magyarosodunk.) A magyarnyelvet és népnevelést Zemplén vármegyében terjesztő egyesület

f. hó 5-én tartott választmányi ülésén Homonna, Szinna, Sztropkó és Varannó városok jelöltették ki oly helyekül, hol kisdédvó iskolák felállítására feltétlenül szükség van. Megválasztott a parnói óvónő is 300 frt fizetéssel és szabad lakással Kovács Ilona képesített óvónő személyében, ki is állomását f. é. ápril hó 15-én elfoglalni tartozik. Ugyancsak a parnói óvó iskolának a legközelebbi közgyűlés által megszavazott 200 frtnyi segedelem kiutalványoztatott. Örvedetes tudomásul vétették a kir. tanfelügyelőségnek azon átirata, hogy Csepke Amália, az állami iskolával kapcsolatba hozott keletcsenyi óvó iskolához 400 frtnyi fizetéssel tanító s óvónőül a közoktatásügyi m. kir. miniszter által kinevezetett. Tárgyaltattak a nagy-ruszkai és tőke-terebesi kisdédvó intézeteknek 1886. évi fenntartásáról, továbbá a magyarnyelv tanításában és tanulásában legtöbb haladást tanúsított tanítók megjutalmazására, és a tanulók között ajándékkönyvek kiosztására a kir. tanfelügyelőnek kiutalt 200 frtól szóló számadások. Hámoszky András szinai körlelői állomásáról lemondván, helyettesül a közgyűlésig Lehoczky Endre, továbbá Perlsberg Ede terebesi kisdédvó iskolai felügyelő kérelmére az óvintézeti igazgatósággal Kurucz Vazul terebesi állami iskolai igazgató-tanító biztat meg. Továbbá az egyesülethez Lehoczky Endre és Kiss István által, az egyesület javára rendezett táncmulatság és műkedvelői színi előadás jövedelméből beküldött 10 és 36 frtnyi összeg, továbbá a gálszécsi főszolgabíró által a cseleji zugiskolát látogató növendékek szüleitől behajtott 10 frtnyi bírságpénz köszönettel átvétetett, s az egyesület pénztárosának átadott. Végre a sátoralja-ujhelyi képviselőtestületnek azon ajánlata, hogy, a „Barátszeren” szervezendő óvó iskola helyiségeül a Kazinczy utcában lévő, két szoba és egy konyhából álló házat, és az iskola fűtésére kellő mennyiségű fát adni hajlandó, miután ezen ház ugyanerre a célra a sátoralja-ujhelyi árvasegélyző- és jótékony egyesületnek is felajánlatott, a társ egyesület intézkedésének bevértéséig városunk érdemes képviselő testületének e nemes áldozat közlése örvedetes tudomásul vétetett. (r.)

(A s.-a.-ujhelyi kereskedő ifjak) f. hó 7-én tartott népes értekezletükön egy szóval s lélekkel elhatározták, hogy a már régen tervezett, de leginkább anyagi akadályok miatt eddig nem létesíthetett „kereskedő ifjusági önképző-kör” nevezete alatt egyesülett alakulnak. E dicséretes elhatározásuknak bejelentésekor lapunk utján teljes bizalommal s mély tisztelettel járulnak a kereskedő főnökökhöz, hogy őket, főleg mostan, a midőn a kezdet nehézségeivel szemben nemcsak erős akaratra, de erkölcsi és anyagi támogatásra is nagy szükségük van — pártfogolni kegyeskedjenek. Egyszersmind tudatják a n. é. közönséggel, hogy f. hó 20-án, a városi színház termében, Zinner Henrikné bálanyasága alatt, az önképző-kör alapítókéjének gyarapítására, táncestét rendeznek. A rendezőség elnökségére Schön Sándort, s.-a.-ujhelyi legjobb nevű kereskedőink egyikét, volt szerencsésük megnyerhetni. Kívánjuk, hogy a nagyon életre való társadalmi föllendülés, melynek megindításában parányi része lapunknak is van, magasra emelkedjék és a s.-a.-ujhelyi derék kereskedő ifjuság intelligenciájának fejlődésére üdvös hatással legyen!

(Kálnay Lipót) miskolci kereskedő f. hó 5-én jegyet váltott Reichárd Ignác (a Reichárd tesvérek kereskedő cég tagja) művelt és szép leányával — Ilonával.

(A sebesültek ápolásáról való gondoskodás.) A vörös kereszt-egyesület felhívást intézett nem rég a közönséghez, megkérve különösen a főurat és azokat, a kik nagyobb lakásokkal rendelkeznek, hogy a háboru esetén seibeikből felgyógyuló, betegség vagy tulságos erőfeszítés következtében kimerült lábadozó harcosokat (köztük tisztakat is) díjtalanul fogadjanak magukhoz teljes ellátásra és gyógyíttatásra. E felhívás kibocsátása óta a mai napig 1236 beteg katona és 29 tiszt ellátására érkezett ajánlat. Ezenfelül Ambrózy Béla egyesületi főmegbízott a térszemegyekben 760 beteg elhelyezésére gyűjtött ajánlatokat, s így a vörös kereszt-egyesület eddig az általa felállítandó mozgó- és tartalék-kórházakon és betegszálló állomásokon kívül, melyekben 5376 ágyat fognak elhelyezni, 2124 lábadozó katona és 59 tiszt ellátásáról fog a hadjárat alatt naponként gondoskodni. Új ajánlatok még folyvást érkeznek. A vöröskereszt-egyesületnek egy másik felhívása megkérte a földbirtokosokat, jobb módú magánosokat, gyárosokat és általán azokat, a kik nagyobb munkacérot foglalkoztatnak, hogy a hadkötelese cselédek és állandó munkások részére mozgósítás esetén szolgálati helyeiket fentartsák, a hátramaradt nőket és gyermekeket pedig a családító távolléte idejére félfizetésben részesítsék.

(Tépes-készítők figyelmébe.) Az országos vöröskereszt-egyesület igazgatósága Budapesten f. hó 22-én kelt körlevelével értesítette a vidéki választmányokat, hogy hirneves orvosok tapasztalataira hallgatva a sebek gyógyításához többé tépést nem alkalmaz. Nehogy tehát az a jó akarat, melyet az adakozók tépés küldése által tanúsítanak, kárba vesszen: felkéri választmányai által a szamaritán érzelmű adakozókat, hogy jövedőre

csak azokat a vászondarabokat, melyek tépésre voltak szánva, sziveskedjenek lehető tiszta állapotban eljuttatni rendeltetésük helyére. E vászondarabok a sebek leköttözésénél nyerne alkalmaszást.

(Új lovag-kereszt) Beszterczey Ferenc, barancsai r. kath. plebánost, kerületi esperest és c. kanonokot Ó felsége közelébb a „Ferenc-József rend” lovag keresztjével díszítette föl. E kitüntetésnek híre, mely az elsőt (c. kanonokság) oly gyorsan követi, csak fokozza a hazafias örömet — a vármegyékben valláskülönbség nélkül igen sokak által hön szeretett, mindenki által tisztelt, buzgó lelki pástör, kipróbált jellemű jó hazafi, nemes szívű nép- és emberbarát, a magyar nyelvet és népvérelést terjesztő egyesület ügyének lánglelkű és aranyajku előharcosa iránt. Erdemkoszoruja — az emberi kor legvégső határáig, „floreit et crescat!”

(A munkácsi egyházmegye) ftendő klérusához Damjanovics Agoston az „U. K.” folyó évi 10-ik számában meleg hangú felhívást intézett avégből, hogy a vármegyénk területén lévő Velejte községnnek g. kath. plebániái épülete, melyben az egyházmegyének bold. emlékü püspöke Pankovics István és a jelenleg atyailag kormányzó Páztelyi Kovács János egyházfejedelem meglátták az első világozságot — márvány-lappal jelöltessék meg. A felhívás így végződik: „El bennem a hit és remény, hogy szavam nem hangzik el nyomtalanul és egyházmegyénk, különösen pedig Zemplénnvármegye egyházi vezérifiai, megtalálják a módot arra, hogy a szerény felhívás keretében megpendített eszme minél előbb testté váljék.” Ugy legyen!

(Leányárvaház.) Homonnáról írja levelezőnk, hogy Gerecz Lajosné, Petrovics Gyuláné urnők és dr. Pápay István orvos kezdeményezésére és rendezése mellett egy ottan létesítendő leányárvaház javára mult hó 22-én batyu bállal egybekötött gyermek előadás volt. Előadatott „A gyermek-bál” Bercziktól, ezt követte Werther Lotte (éle-kép) Kaulbachtól. Végül „Gyermek lakodalom” (éle-kép). A szindarab egyöntetű előadása s a képek őszhangzatos jelenetezése nemcsak a szülők részéről, hanem az összes jelen voltak által rokonszenves tapsokkal fogadtattak. Adja Isten, hogy lelkes s fáradhatatlan rendezőnők buzgalma ne szalma-lángként, hanem a szeretet kiolthatatlan lángjával lobogjon; mert nem lehet már magasztosabb cél, mint az anyátlan árváknak az elzüllesztől való megóvása. A minden pontjában fényesen sikerült est a jótékonyági célra 86 ft 65 kr tiszta jövedelmet hozott, mely további gyümölcsötzetés végett a 206,385. számú posta-takarék-pénztári könyvecskében helyezettett el. Adja isten, hogy a szép kezdetnek mielőbb szép folytatása legyen.

(Baleset.) Tolcsvai Nagy Barnabást, vármegyénk fiatalabb generációjának, egyik kiváló tagját, a mult napokban könnyen végzetessé válható baleset érte. Lovaglás közben oly szerencsétlenül esett le s koponyája oly erős zuzódást szenvedett, hogy ifju s szép nejeének önfeláldozó ápolása és jeles szakemberek minden kitelhető fáradozása dacára még mindig válságos helyzetben van. Adja isten őt mielőbb vissza teljes épségben szerető családjának, barátainak s a magyar társadalomnak, melyben reá még szép szerepek várnak.

(Mihez tartás végett.) Emilitve volt, hogy Várady Béla előkelő fővárosi fehérenemű kereskedő gomblyuknélküli férsingekre nyert Európa összes államaiban szabadalmat. E zseniális találmány, mely egyszerre véget vet az ingeknél eddig tapasztalt sok kalamitásnak és azok tartósságát kétszeresen fokozza, mint előre látható volt, egész forradalmat idézett elő a fehérenemű gyártás terén. Több fehérenemű gyáros és kereskedő, látván az óriási keresletet, melynek a Várady-féle „Patent-ingek” örvedenek, mindent elkövet, hogy saját gyártmányainak erősen csökkent kelandóságát emelje és pedig különösen az által, hogy Várady szabadalmát mindenféle oly módosításokkal utánozzák, melyek a célnak meg nem felelnek és Várady találmányainak előnyeit meg sem közelítik. Szükségesnek találjuk tehát a közönséget figyelmeztetni, hogy a Várady-féle szabadalmazott gomblyuknélküli ingek egyedül és kizárólag csak nála Budapesten kaphatók és csak az az eredeti, mely gyári védőjeggyel van ellátva. E védőjegy, mely minden ingen látható, dupla körből áll, melyben egy gombnélküli ing és fölötte csillag és félhold van. A kör szegélye „Várady Béla Budapesten Védőjegy” körirattal tartalmaz. Ezt tartottuk szükségesnek mihez tartás végett közölni.

(Eléghetetlen faszekrények.) Fővárosi levelezőnk a következőket írja: Tanczos Rezső hazánkfia, bécsi pénzszekrény gyáros, kinek a császárvárosban nagy kiterjedésű gyára van, legutóbb egy oly találmányra nyert az összes európai és amerikai államokban kizárólagos szabadalmat, mely hivatva van a tüzmentes pénz és okmány-szekrények gyártásának terén az egész művelt világban általános feltűnést kelteni. Ezek az eléghetetlen faszekrények, melyek nyilvánosan megtartott hivatalos tüzpróba alkalmával bámulatos eredményt mutattak fel. Az izzóvá tüzesített pénzszekrények-

ben elhelyezett iratok, papírpénzek, könnyű bál ruhák stb. a szekrények felnyitására ép oly állapotban találtak, mint mikor azokat a szekrénybe tették. Tanczos a tűz- és betörésmentes pénzszekrényeket is ez ujítással készíti, mely rendkívüli előnyökkel bír a régi rendszer fölött, amennyiben tüzmentességük nagyobb, mert a külső vaslemez kétszer vastagabb a réginél, míg a belső falát képező impregnált faburkolat, mint rosz hővezető a melegnek befelé húzódását gátolja, míg betörésmentességét az 5 mm.-es vasfalnak már említett vastagsága és szilárdsága fokozza. Célszerűségük szembeszökő már azért, mert e szekrényeknél az eddigi rendkívüli vastag falak elmaradnak és így a szekrények belsejében sokkal több hely marad, a mi természetesen nagy árkülönbséget idéz elő, mert a mi eddig kénytelen volt pl. 3-as szekrényt használni, annak megfelel a Tanczos-féle 1-es számú is, miután belső terjedelme amazéknál egyenlő. Rendkívül célszerűek nagy üzletek, irodák, intézetek stb. számára a nagy tüzmentes faszekrények, könyvek és okmányok elhelyezésére. Ily pénztárak és szekrények egy év óta mintegy 1000 darabban terjedtek el és vevők közt van a legtöbb pénz- és biztosító intézet, a közös hadügy-ministerium, hadparancsnokság, vasutak, az első magy. ált. biztosító-társaság, a Fonciére, és a Magyar-Francia biztosító-intézet, Coburg herceg, Tisza Lajos gróf, Hohenlohe hg., számos postahivatal, az országház építő-bizottsága és a legelőkelőbb kereskedő-házak. A fentemlített cég egyszerű megkeresésre szivesen nyujt bármilyen felvilágosítást.

(A kéveköto-aratógépek terjedése.) Fővárosi levelezőnk a következőket írja: A „Mc. Cormick” név bármily idegen hangzása van is, hazai gazdáink közt évről évre népszerűbb lesz. Cyrus H. Mc. Cormick ugyanis a neve a kéveköto aratógépek első feltalálójának, ki kizárólag e gépek gyártásával foglalkozik és a ki azokat évek során át annyira javította, hogy ma már a föld legjobb kéveköto-aratógépei. Midőn Müller Emil fővárosi gépkereskedő a Mc. Cormick-féle kéveköto-aratógépeket 1885-ben hazánkba hozta, mindössze két darabot adott el belőlük. 1886-ban már 40 darabot, míg az ez évben eladott Mc. Cormick-féle ily aratógépek száma már eddig meghaladja a 130-at és nincs messze az idő, mikor a gazdaközönség, belátva e gép rendkívüli előnyeit, épp oly kevéssé fogja nélkülözni, mint a cséplőgépeket. E fényes eredmény annak köszönhető, hogy e gépekkel az ország több vidékén eszközölt kísérletek kitűnően sikerültek, különösen pedig Vilonya veszprémmegyei községnben, hol Lakat János földbirtokos a mult évben a kísérletet rendetlen, tulkavicsos, egyenetlen és szerföltött hullámos talajon rendezte, melyen a gép a nagy nehézségek dacára aránylag csekély vonóerővel oly munkát végzett, mely a jelen voltakat meglepte. Ugyanily elismerésben részesülnek a nevezett gyárosnak fúkaszaló és marokrakó aratógépei is.

Vass Gereben 31—34. füzetei Méhner Vilmos kiadásában már megjelentek. Ajánljuk t. olvasóink b. figyelmébe.

A „Képes Családi Lapok” következő érdekes tartalommal jelent meg: Maga erejéből. (Elbeszélés, folyt.) G e l l é r t J e n ő t ő l. — Pasteur veszetséggyógyító eljárásáról. — A zsidó leány. (Elbeszélés, folyt.) K o v á c s L a u r á t ó l. A némaság gyógyítható. (Vigjáték, vége.) B r a n k o v i c s G y ö r g y t ő l. — A kis idegen (Elbeszélés.) E r z s i k é t ő l. — Isteni lételek. — Tician Madonnája. (Elbeszélés, folyt.) S z e n d r é t ő l. — Képmagyarázat. — Mindenféle. Képeink: A kis rongyszédők. — Jaj be hideg van. — A sákkingtoni trombitás. Melléklet: „Harc a millióért.” (Regény, folytatás.) X a v i e r d e M o n t e p i n t ő l. 353—368 oldal. A borítékon: Heti naptár. Sakk-talány. — Számrejtvény. — Megfejtések. — Mefejtők névsora stb. Előfizethetni Méhner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde-utca 8. szám. Egész évre 6 ft, félévre 3 ft negyedévre 1 ft 50 kr.

Egyezer és egyszáz magyar népdal! Most jelent meg a „Magyar Dal-Album” 6-ik folyamának 5-ik füzeté az 1081—1100. számú dallamokkal, zongorára alkalmazva. Tartalma: 1. Fűrge Péter, Fűrge Péter éjjel azt álmodta. 2. Gacsaj Pesta derék legény vót. 3. Göndör Mária benézett a tükörbe. 4. Gyere hozzám kincsem, galambom. 5. Gyere rózsám az ölembe. 6. Gyere rózsám, stb. Előfizetéseket még mindig elfogad a „Magyar Dal-Album” kiadóhivatala Győrött és pedig 1 évre (10 füzetre) 1 ft 80 kr; fél évre (5 füzetre) 90 kr. Egyes füzet ára 25 kr. A füzetek bérmentve küldetnek.

Egyesületi élet.

Felhívás

S.-a.-Ujhely hazafias polgáraihoz!

Ismét egy évvel közelebb jutottunk a feledéshez, ismét egy évvel erősbödtünk annak tudatában, hogy a 39 évvel ezelött lefolyt március hó 15-ének emlékét nem szabad elfelejtenünk.

Mi tartja meg bennünk a haza iránti szeretetet? a multak emléke. Boldog azon nemzet, mely büszke lehet emlékeire! Nekiünk vannak emlékeink, melyeket ápolnunk kell, hogy a haza szeretet lángja égjen lelkünkben; elevenítsük fel ez emlékeket ott s a mikor lehet.

Szenteljünk tehát ez évben is, tisztelt polgártársak, e napnak emlékünnepet, ujjtsuk fel ez alkalomból a haza szeretet lángját, hogy világot szon nekünk majdan nehéz napjainkban!

A s.a.-ujhelyi polgári olvasó-kör kibontja tehát a zászlót s a helybeli dalárda- és tűzoltó-egyesülettel karöltve elhatározta március 15-ét a városi színház teremben közvacsorával összekötött társas-estélylyel megünnepegni.

Az alkalmoszerű ünnepi első beszédet szerezte alispánunk, *Matolay Etele* ur, fogja mondani. Tisztelt Polgártársak! Tömörüljünk a zászló alá s az alkalom nagyszerűségéhez illő számban és ünnepiességgel röjjük le a kegyelet adóját.

A páholy helyiségek a mélyen tisztelt hölgy-közönség részére vannak feltartva; az ingyen kiszolgáltató bemeneti jegyekért sziveskedjenek minden nap d. u. 1—2 óráig alulirt elnökséghez fordulni.

A hazafias szép ünnep március 15-én esteli 8 órákor veendi kezdetét. A közvacsora részvételi ára személyenként 70 kr (bort bele nem értve). Részt venni szándékozók előjegyezteshetik magukat az aláírási ivec tartóinál, továbbá Csernyiczky vendéglőjében és a s.a.-ujhelyi polgári olvasó-kör helyiségében.

S.a.-Ujhely, 1887. évi március hó 12-én.

A polgári olvasó-kör elnöksége.

Nyilvános számadás.

Sárospatakon febr. hó 27-én az izr. ifjuság Goldstein Mór elnöke alatt, a sáros-pataki izr. iskola javára jótékonycélu batyu-bált rendezett. A bál, dacára egyes fanatikus zsidók ellenszenvének, kik még nem tudják méltányolni a jótékonycél, oly sikerrel ment végbe, mint eddigéle sohasem. A bevétel ugyanis 152 ft 44 kr volt, melyből a kiadást 130 ft 15 krt levonva, a tiszta jövedelem 22 ft 29 kr lett. Erre felülfizetéseket a következők tettek: Bakó Sándor 1 ft, özvegy Hübsch Mórné 1 ft, ifj. Wöhl Áron 2 ft, id. Moskovics Ignác 1 ft, Landesmann Lázár (E.-Horvát) 1 ft, Bencsik József 1 ft, Goldstein Mór 1 ft, Reichárd Dénes (S.a.-Ujhely) 1 ft, N. N. (S.a.-Ujhely) 1 ft, Pollák Adolf 50 kr, Steiner Lajos (Tornallya) 1 ft, Wöhl Armin 1 ft, Witt József 50 kr, N. N. 30 kr, Rothbard Herman 50 kr, Lefkovics Sámuel 50 kr, Moskovics Lázár 50 kr, Feldmesser Sámuel 59 kr, Hartstein Lajos 50 kr, Schvarcz Mór és Sámuel 50—50 kr, N. N. 50 kr, K. A. 50 kr, Klein Ferenc 50 kr. Fogadják a felülfizetők e helyt is a rendezőség közönetnyilvánítását. A hölgyek közül különösen a következők tüntették ki magukat a jótékonycél érdekében való fáradozásuk által. Pollák Adolfiné, Goldblatt Jakabné, özv. Krantzthor Jakabné, Goldstein Mórné urhölgyek. Goldblatt Irma, Feldmann Hermina, Wintner Hermina, Rothbart Sarolta, Markovics Hermina, Licht Katalin, Schvarcz Máli kisasszonyok. Fogadják fáradozásukért a rendezőség közönetét.

Klein Sámuel,
b. b. titkár.

Lissauer Lajos,
b. b. ellenőr.

Tanügyi rovat.

Tekintetes szerkesztőség!*)

Valóban csak félve veszem a tollat kezembe, hogy én is hozzá szóljak a *zugiskolák* tárgyához, mely becses lapjában már annyiszor lett szellőztetve. Talán felekezeti lapnak is fog már látszani a mi magyaros kulturánkért való küzdelemben megerősödött lapja, de hiszen interkonfeszionalis érdekről van szó: a felvidéki lakosok egy részének művelődéséről és ennek előmozdításában azt hiszem, becses lapja nem fog lankadni sohasem.**)

Nem akarom itt újból felemlíteni a zugiskolák ártalmas voltát; tudja ezt minden józan ember, csak éppen azok nem, kik a talmudot tartják az egyedüli szent könyvnek; pedig ezek tudhatnák, hogy a talmud mennyire ostorozza az olyan zugiskolákat, melyekkel bennünket felvidékieket a fanatizmus annyira megáldott. Feltűnő jelenség, hogy az illető hitsorsosok oly könnyen felejtik a talmud azon helyeit, melyek a „*hasas nyelv és kultúra elsajátítását*” parancsolják és pedig azon hazáét, melynek „*jótéteményeit élvezik s melynek árnyékában nyugodnak.*”

Elfelejtik, hogy a talmud szerint „az ország törvénye mindenkire törvény” s annak bármennyű kijátszása tilos és nem gondolnak azokra a helyekre, melyek a civilizációt, a művelődést annyira szívükre kötik a zsidóknak. Ha *Löw László* s.a.-ujhelyi főrabbi ur, a helyett, hogy az egyenetlenkedés tüzet szítja a községben, a népiskola fentartásának kötelességére és a zugiskolák tilos voltára figyelmeztetné hivat, bizonyára jobb szolgálatot tenne felekezetiünknek s több dicsőséget szerezne rabbi állásának. S bizony a zsidó intelligenciának is több gondot kellett volna fordítani a községi iskolákra már akkor, midőn még nem ütött ki községükben a szakadás. Nem a népiskolát értem: az előtt kalapot emelek és a földieim is tudják mind, mennyit köszönhet az izr. hitközség ez iskolának és derék tanítóinak. Erről tehát nem szólok. *Van azonban a községben még egy iskola s erre különösen felkérném a közigasgatás figyelmét.*

Mikor ugyanis ügybuzgó tanfelügyelőnk a zugiskolák kiirtásának foganatosításához kezdett, a zsidók egy része küldöttséget menesztett hozzá, mely előadta, hogy a talmud tanítását a vallás megparancsolja s felkérték, hogy adjon engedelmet, miszerint a község felállíthasson egy iskolát, a hol a népiskolát végzett tanulók a talmudot tanulhassák. Ez még nem lett volna baj és mi csak meghajolhatunk tanfelügyelőnk nemes szíve előtt, hogy nem akarta megszorítani senkinek vallásos érzületét. Az iskolát életbe léptették, felvettek egy tanítót és a *zugiskola a törvényesség színe alatt fel lett állítva és fenn áll még most is.* A tanító (?) magyarul semmit se és németül csak valamivel többet tud. Nem akarok itt bővebben foglalkozni személyével, de bizást mondhatom, hogy inkább hánldélnak nézné valaki, de nem tanítóknak. S a pedagógia?! Keserű mosoly száll ajkamra, ha ilyet akarnék keresni egy zugiskolában; a tatárok iskoláiban 3000 év előtt bizonyosan több pedagógia kellett, mint a mennyi van a mai modern zugiskolában. Az iskola egy szűk kamara, mely régebben talán istálló volt s ebben 20—30 sápadt arcu gyermekkel telejtetik

*) Ajánljuk Zemplén vármegye kir. tanfelügyelőjének figyelmébe. Szerk. Szerk.
**) Programjához híven!

a népiskolában elsajátított ismereteket. Tönkre teszik őket testileg és lelkileg. A tanítás nyelve az az ékes zsargon s vigyázzon a tanuló, nehogy megfélekedezék magáról s magyarul beszéljen. Németül még szabad talán beszélni, de nem nézik jó szemmel azt se. Ez nem koholmány, ez mind való; szomorú, de igaz! És ilyen iskolát tartottak és tartanak fenn a hitközségi tagok! Az persze eszibe se juthatott senkinek, hogy ugy néha-néha megnéznék az iskolát. Minek is? Sokkal fontosabb a börtén a gabona áráról és Bismark politikájáról vitatkozni, mint megnézni, hogy mimódon tanítanak iskolájukban. S az iskolák öre, a lelkész... no de hagyjuk ezt!

Gáncsolólag kell még e helyen megemlítenem azt is, hogy az izr. népiskola tanítói, kiket, és ezt ismételtelen kell kijelentem, legnagyobb tiszteletben tartok, megengedik, hogy népiskolájuk tanulóit a „héber oktatás” végett abba a bizonyos zugiskolába kerülnek. Itt ugyanis nem követik el azt a bűnt, hogy magyarra fordítanak a bibliát.

Ezt bizony nem szabadna a tanítóknak megengedniök! Reméljük, hogy e tekintetben is fognak az illetők intézkedni. Mert segíteni kell a bajokon és pedig gyorsan.

Ha a zsidók tömegesen teljesítenék abbéli kötelességüket, hogy belépjenek a magyar nyelvet terjesztő-egyesületbe, ez bizonynyal a zsidókra is ki fogná terjeszteni áldásos működését. Vagy talán önálló közművelődési egyesületet kell alakítani?

Erről, ha a tek. szerkesztőség megengedi***) máskor fogok szólni. Jelenleg tervek-főzésébe nem bocsátkozom. Hiszen mindegy bármilyen módon, csak gyorsan és alaposan segíteni kell!!

Mikrész.

***) Teljes készséggel!

Szerk.

Szerkesztőségi posta.

Antóniusznak. E számunkban nem bírtunk neki helyet szorítani; de a kellő forum előtt megtettük Tokaj fenyegetett egészségügye érdekében a lépéseket s remélhetik velünk együtt, hogy nem sikertelenül. Cikkét jövő heti számunkban kiadjuk.

T. Bajusz József urnak Helyben. Viszonzászat vettük de ezt is jövő számunk részére félre kellett tennünk.

Felelős szerkesztők:

PAYZSOSS ANDOR és HORVÁTH JÓZSEF

Főmunkatárs: DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadótulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.

Hirdetmények.

ZÉKÁNY JÓZSEFNÉL Kucsinyban u. p. A.-Hrabócz eladó száz darab finom selyem 3—4 éves anya és száz darab ürüjuh, összesen 200 darab, vagyis 100 pár 12 forintjával. Az anyajuh fedezve van Vladár Kristóf kosaival; most ellenek márcziusban.

3 1/2 lóerejű GÖZMOZGONYOK

fa-, szén- és szalmatüzelésre

a legszilárdabb szerkezetű, könnyen szállítható és új szerkezetű

GÖZCSÉPLŐGÉPEK

szeges dobbal, kettős tisztító művel, árpatoklyászolóval és osztályozó hengerrel.

Ár 3150 frt és azon felül.

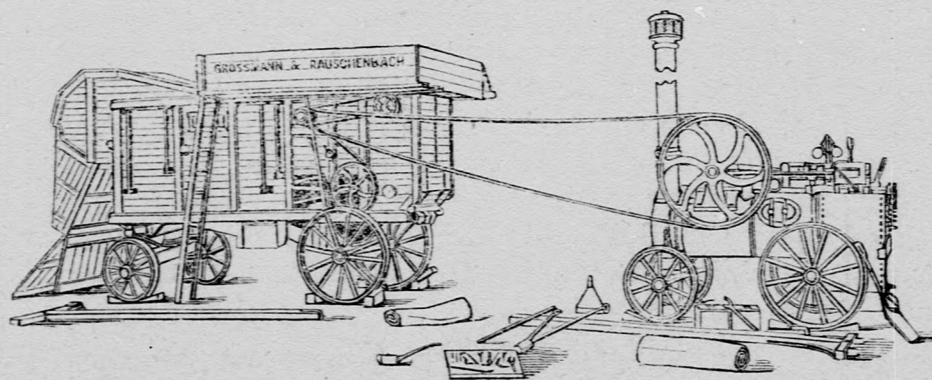
Munkaképesség

10 óra alatt 3000—6000 kéve Jótállás.

Az 1885-iki BUDAPESTI ÁLTALÁNOS ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON NAGY DISZOKLEVÉL.

MAGYAR GÖZCSÉPLŐKÉSZLETEK

GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH-TÓL BUDAPESTEN.

GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁRA külső váci-ut 7. BUDAPEST külső váci-ut 7.

4, 6, 8 lóerejű gőzcséplő-készletek

verőlecezes dobbal és vaskerettel, legujabb, legszilárdabb szerkezet;

ekék, vetőgépek,

ROSTÁK, MALMOK,

morzsolók,

SZECSKA- és RÉPAVÁGÓ,

és mindennemű más

MEZŐGAZDASÁGI gépek.

Budapestre felránduló vevők kizárólag és egyenesen gyárunkba (5 percnyire az osztr. államasuttól) jönni kéretnek.

Mi tartja meg bennünk a haza iránti szeretetet? a multak emléke. Boldog azon nemzet, mely büszke lehet emlékeire! Nekünk vannak emlékeink, melyeket ápolnunk kell, hogy a haza szeretet lángja égjen lelkünkben; elevenítsük fel ez emlékeket ott s a mikor lehet.

Szenteljünk tehát ez évben is, tisztelt polgártársak, e napnak emlékünnepet, ujjtsuk fel ez alkalomból a haza szeretet lángját, hogy világot szon nekünk majdan nehéz napjainkban!

A s.a.-ujhelyi polgári olvasó-kör kibontja tehát a zászlót s a helybeli dalárda- és tűzoltó-egyesülettel karöltve elhatározta március 15-ét a városi színház teremben közvacsorával összekötött társas-estélylyel megünnepelelni.

Az alkalmoszerű ünnepi első beszédet szerezte alispánunk, *Matolay Etele* ur, fogja mondani. Tisztelt Polgártársak! Tömörüljünk a zászló alá s az alkalom nagyszerűségéhez illő számban és ünnepiességgel röjjük le a kegyelet adóját.

A páholy helyiségek a mélyen tisztelt hölgy-közönség részére vannak feltartva; az ingyen kiszolgáltatandó bemeneti jegyekért sziveskedjenek minden nap d. u. 1—2 óráig alulirt elnökséghez fordulni.

A hazafias szép ünnep március 15-én esteli 8 órakor veendő kezdetét. A közvacsora részvételi ára személyenként 70 kr (bort bele nem értve). Részt venni szándékozók előjegyezteshetik magukat az aláírási ívek tartóinál, továbbá Csernyiczky vendéglőjében és a s.a.-ujhelyi polgári olvasó-kör helyiségében.

S.a.-Ujhely, 1887. évi március hó 12-én.

A polgári olvasó-kör elnöksége.

Nyilvános számadás.

Sárospatakon febr. hó 27-én az izr. ifjuság Goldstein Mór elnöke alatt, a sáros-pataki izr. iskola javára jótékonycélu batyu-bált rendezett. A bál, dacára egyes fanatikus zsidók ellenszenvének, kik még nem tudják méltányolni a jótékonycélt, oly sikerrel ment végbe, mint eddigéle sohasem. A bevétel ugyanis 152 ft 44 kr volt, melyből a kiadást 130 ft 15 krt levonva, a tiszta jövedelem 22 ft 29 kr lett. Erre felülfizetéseket a következők tettek: Bakó Sándor 1 ft, özvegy Hübsch Mórné 1 ft, ifj. Wóhl Áron 2 ft, id. Moskovics Ignác 1 ft, Landesmann Lázár (E.-Horvát) 1 ft, Bencsik József 1 ft, Goldstein Mór 1 ft, Reichárd Dénes (S.a.-Ujhely) 1 ft, N. N. (S.a.-Ujhely) 1 ft, Pollák Adolf 50 kr, Steiner Lajos (Tornallya) 1 ft, Wóhl Armin 1 ft, Witt József 50 kr, N. N. 30 kr, Rothbard Herman 50 kr, Lefkovic Sámuel 50 kr, Moskovics Lázár 50 kr, Feldmesser Sámuel 59 kr, Hartstein Lajos 50 kr, Schvarcz Mór és Sámuel 50—50 kr, N. N. 50 kr, K. A. 50 kr, Klein Ferenc 50 kr. Fogadják a felülfizetők e helyt is a rendezőség köszönetnyilvánítását. A hölgyek közül különösen a következők tüntették ki magukat a jótékony cél érdekében való fáradozásuk által. Pollák Adolfiné, Goldblatt Jakabné, özv. Krantzthor Jakabné, Goldstein Mórné urhölgyek. Goldblatt Irma, Feldmann Hermina, Wintner Hermina, Rothbart Sarolta, Markovics Hermina, Licht Katalin, Schvarcz Máli kisasszonyok. Fogadják fáradozásaikért a rendezőség köszönetét.

Klein Sámuel,
b. b. titkár.

Lissauer Lajos,
b. b. ellenőr.

Tanügyi rovat.

Tekintetes szerkesztőség!*)

Valóban csak félve veszem a tollat kezembe, hogy én is hozzá szóljak a *zugiskolák* tárgyához, mely becses lapjában már annyiszor lett szellőztetve. Talán felekezeti lapnak is fog már látszani a mi magyaros kulturánkért való küzdelemben megerősödött lapja, de hiszen interkonfeszionális érdekről van szó: a felvidéki lakosok egy részének művelődéséről és ennek előmozdításában azt hiszem, becses lapja nem fog lankadni sohasem.**)

Nem akarom itt újból felemlíteni a zugiskolák ártalmas voltát; tudja ezt minden józan ember, csak éppen azok nem, kik a talmudot tartják az egyedüli szent könyvnek; pedig ezek tudhatnák, hogy a talmud mennyire ostorozza az olyan zugiskolákat, melyekkel bennünket felvidékieket a fanatizmus annyira megáldott. Feltűnő jelenség, hogy az illető hitsorsosok oly könnyen felejtik a talmud azon helyeit, melyek a *„hazai nyelv és kultúra elsajátítását* parancsolják és pedig azon hazáért, melynek *„jótéteményeit élvezik s melynek aranykában nyugodnak.*“

Elfelejtik, hogy a talmud szerint „az ország törvénye mindenkire törvény“ s annak bármilyen kijátszása tilos és nem gondolnak azokra a helyekre, melyek a civilizációt, a művelődést annyira szívükre kötik a zsidóknak. Ha *Löv László* s.a.-ujhelyi főrabbi ur, a helyett, hogy az egyenetlenkedés tüzet szítja a községben, a népiskola fentartásának kötelességére és a zugiskolák tilos voltára figyelmeztetné hivat, bizonyára jobb szolgálatot tenne felekezetünknek s több dicsőséget szerezne rabbi állásának. S bizony a zsidó intelligenciának is több gondot kellett volna fordítani a községi iskolákra már akkor, midőn még nem ütött ki községükben a szakadás. Nem a népiskolát értem: az előtt kalapot emelek és a földieim is tudják mind, mennyit köszönhet az izr. hitközség ez iskolának és derék tanítóinak. Erről tehát nem szólok. *Van azonban a községben még egy iskola s erre különösen felkérném a közigazgatás figyelmét.*

Mikor ugyanis ügybuzgó tanfelügyelőnk a zugiskolák kiirtásának foganatosításához kezdett, a zsidók egy része küldöttséget menesztett hozzá, mely előadta, hogy a talmud tanítását a vallás megparancsolja s felkérték, hogy adjon engedelmet, miszerint a község felállíthasson egy iskolát, a hol a népiskolát végzett tanulók a talmudot tanulhassák. Ez még nem lett volna baj és mi csak meghajolhatunk tanfelügyelőnk nemes szive előtt, hogy nem akarta megszorítani senkinek vallásos érzületét. Az iskolát életbe léptették, felvettek egy tanítót és a *zugiskola a törvényesség színe alatt fel lett állítva és fenn áll még most is.* A tanító (?) magyarul semmit se és németül csak valamivel többet tud. Nem akarok itt bővebben foglalkozni személyével, de bizvást mondhatom, hogy inkább hánldéne nézne valaki, de nem tanítóknak. S a pedagógia?! Keserű mosoly szál ajkamra, ha ilyet akarnék keresni egy zugiskolában; a tatárok iskoláiban 3000 év előtt bizonyosan több pedagógia kellett, mint a mennyi van a mai modern zugiskolában. Az iskola egy szűk kamara, mely régebben talán istálló volt s ebben 20—30 sápadt arcu gyermekkel telejtetik

*) Ajánljuk Zemplén vármegye kir. tanfelügyelőjének figyelmébe. Szerk.
**) Programjához hiven! Szerk.

a népiskolában elsajátított ismereteket. Tönkre teszik őket testileg és lelkileg. A tanítás nyelve az az ékes zsargon s vigyázzon a tanuló, nehogy megfélekedezék magáról s magyarul beszéljen. Németül még szabad talán beszélni, de nem nézik jó szemmel azt se. Ez nem koholmány, ez mind való; szomorú, de igaz! És ilyen iskolát tartottak és tartanak fenn a hitközségi tagok! Az persze eszibe se juthatott senkinek, hogy ugy néha-néha megnéznék az iskolát. Minek is? Sokkal fontosabb a börtén a gabona áráról és Bismark politikájáról vitatkozni, mint megnézni, hogy mimódon tanítanak iskolájukban. S az iskolák öre, a lelkész... no de hagyjuk ezt!

Gáncsolólag kell még e helyen megemlítenem azt is, hogy az izr. népiskola tanítói, kiket, és ezt ismételtelen kell kijelentem, legnagyobb tiszteletben tartok, megengedik, hogy népiskolájuk tanulóit a „héber oktatás“ végett abba a bizonyos zugiskolába kerülnek. Itt ugyanis nem követik el azt a bűnt, hogy magyarra fordítanak a bibliát.

Ezt bizony nem szabadna a tanítóknak megengedniük! Reméljük, hogy e tekintetben is fognak az illetők intézkedni. Mert segíteni kell a bajokon és pedig gyorsan.

Ha a zsidók tömegesen teljesítenék abbéli kötelességüket, hogy belépjenek a magyar nyelvet terjesztő-egyesületbe, ez bizony a zsidóknak is ki fogná terjeszteni áldásos működését. Vagy talán önálló közművelődési egyesületet kell alakítani?

Erről, ha a tek. szerkesztőség megengedi***) máskor fogok szólni. Jelenleg tervek-főzésébe nem bocsátkozom. Hiszen mindegy bármilyen módon, csak gyorsan és alaposan segíteni kell!!

Mikrosz.

***) Teljes készséggel!

Szerk.

Szerkesztőségi posta.

Antóniusznak. E számunkban nem birtunk neki helyet szorítani; de a kellő forum előtt megtettük Tokaj fenyegetett egészségügye érdekében a lépéseket s remélhetik velünk együtt, hogy nem sikertelenül. Cikkét jövő heti számunkban kiadjuk.

T. Bajusz József urnak Helyben. Viszonzászat vettük de ezt is jövő számunk részére félre kellett tennünk.

Felelős szerkesztők:

PAYZSOSS ANDOR és HORVÁTH JÓZSEF

Főmunkatárs: DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadótulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.

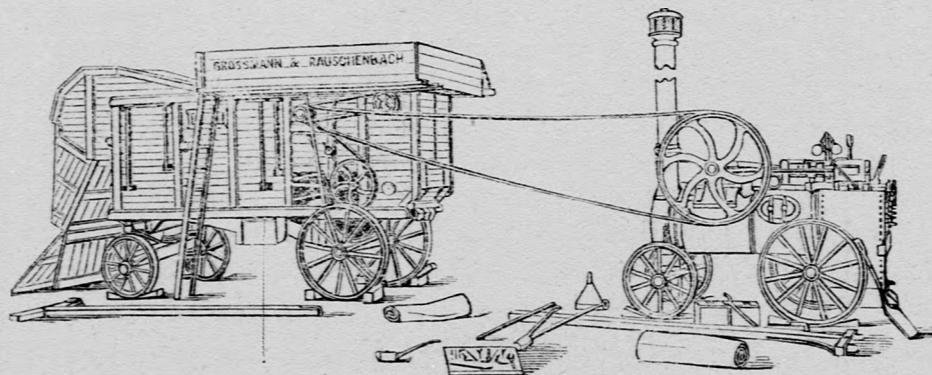
Hirdetmények.

ZÉKÁNY JÓZSEFNÉL Kucsinyban u. p. A.-Hrabócz eladó száz darab finom selyem 3—4 éves anya és száz darab ürüjuh, összesen 200 darab, vagyis 100 pár 12 forintjával. Az anyajuh fedezve van Vladár Kristóf kosaival; most ellenek márcziusban.

3 1/2 lóerejű
GÖZMOZGONYOK
fa-, szén- és szalmatüzelésre
a legszilárdabb szerkezetű, könnyen szállítható és új szerkezetű
GÖZCSÉPLŐGÉPEK
szeges dobbal, kettős tisztító művel, árpatoklyászolóval és osztályozó hengerrel.
Ár 3150 frt és azon felül.
Munkaképesség
10 óra alatt 3000—6000 kéve Jótállás.

Az 1885-iki
BUDAPESTI ÁLTALÁNOS
ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON
NAGY DISZOKLEVÉL.

MAGYAR GÖZCSÉPLŐKÉSZLETEK
GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH-TÓL
BUDAPESTEN.

GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH 2—10
ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁRA
külső váci-ut 7. BUDAPEST külső váci-ut 7.

4, 6, 8 lóerejű
gőzcséplő-készletek
verőlécezes dobbal és vaskerettel,
legujabb, legszilárdabb szerkezet;
ekék, vetőgépek,
ROSTÁK, MALMOK,
morzsolók,
SZECSKA- és RÉPAVÁGÓ,
és mindennemű más
MEZŐGAZDASÁGI
gépek.

Budapestre felránduló vevők kizárólag és egyenesen gyárunkba (5 percnyire az osztr. államasuttól) jönni kéretnek.

Eddig még fölülmulhatatlan.

Maager V.-féle
cs. kir. szab. valódi tisztított

CSUKAMÁJOLAJ

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi autoritások által megvizsgálva, könnyen emészthető hatása végett gyermekek részére is, különösen ajánlható; mint legtisztább, legjobb, legeredetibb és általánosan elismert leghatásosabb gyógyszer mell- és tüdőbetegség ellen, gümő, sömör, daganatok, bőrkütiések, mirigybetegség, gyöngeség sat. ellen.

I üveg sárga olaj 1 frt, I üveg fehér olaj 1 frt 50 kr.

Kaphatók a gyári raktárban

Bécs, III. Bez. Heumarkt Nr. 3.,

valamint valódi minőségben Ausztria-Magyarország gyógyszerüzeteiben és minden nagyobb fűszerkereskedéseiben.

Sátoralja-Ujhelyben: csak Zlinszky J. ur gyógyszerüzetében.

7-12

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntője **KASSÁN** eperjesiut 6-ik szám.

Ajánlunk a t. gazdaközönségnek a tavaszi idényre szükséges gépeket, nevezetesen **szilárdan szerkesztett, könnyű sorvető és szórvavető gépeket, ekéket és boronákat, hengereket, lókapákat** stb. továbbá **Baker- és magtár-rostákat,** mely gyártmányainknak gépgyárunkban **állandóan jelentékeny készletét tartjuk.**

Szállítunk továbbá saját gyártmányu s legjobb szerkezetű szeszgyár és malomberendezéseket, gőzgepeket és gőzkazánokat, házi és egyéb szivattyukat, olajsajtókat és olajmag-pörkölőket, stb.

Elhasznált gépek, különösen

GŐZMOZGONYOK és GŐZCSÉPLŐK

pontos átigazítását és kijavítását legjutányosabban eszközöljük.

Gyártmányaink képes jegyzékét b. kívánatra ingyen és bérmentve küldjük

NEW-YORK

kizárólag kölcsönösségen alapuló biztosító-társaság

= **Alapított 1845-ben** =

Biztosítéki alap 1886. január 1-én **350 millió frank.**

Alapítása óta 1886. január 1-ig a New-York 222,912 kötvényt állított ki, biztosítván 3.624.647,762 frankot

Évi díjakban bevett 746.373,352 frankot

Kamatokban bevett 189.309,454 frankot

Szerződések esedékességeért fizetett 228.008,072 frankot

Nyereményekért és vásárlásokért fizetett 233.687,453 frankot

A New-Yorknak Amerikán, Ázsián és Afrikán kívül Európában a következő fővárosokban vannak fiókjai:

Berlinben	Rómában
Londonban	Turinban
Bécsben	Kristiániában
Brüsszelben	Lissabonban
Kopenhágában	Pétervárott
Madridban	Veveyben
Párisban	Stockholmban
Amsterdamban	Konstantinápolyban
	Budapesten.

A „NEW-YORK“ életbiztosító társaság tisztán kölcsönösségen alapul, nincsenek részvényesei, tehát az egész nyereség a biztosítottak közt osztatik szét.

Bővebb felvilágosításért fordulhatni a „NEW-YORK“ magyarországi képviselőségéhez:

Budapesten, Nádor-utca 9.

Három darab egész jó állapotban lévő szabadalmazott **HOWARD-féle hármas eke,** ugyszintén egy alig használt **BACKER-féle szelölő rosta** és egy **trieur** eladó **BEHYNA TESTVÉREKNÉL S.-a.-Ujhelytt.**

Schlick-féle vasöntőde és gépgyár-

részvény-társaság Budapestben,

Központi iroda: VI. Váci körút 57. — Gazdasági géposztály: Külső váci-ut 1696—1699.

Ajánlja kitünő szerkezetű **GŐZCSÉPLŐ KÉSZÜLETEIT,** szén, fa és szalmafütésre; szegecses rendszerű **járgánycséplőt** tisztító-készülékkel, zsákolóval vagy anélkül, **gabona tisztító-rostait** (Baker és Vidats-rendszer) továbbá legjobbknak bizonyult **szabadalmazott Schlick-féle 2-ös és 3-as ekéit — árak 58 frrtól kezdve — szab. Schlick-féle mélyítő-ekéit kiemelő szerkezettel, mélyítő-ekéit önzvetékekkel (Sack után), Eredeti Schlick- és Vidats-féle egyvasu ekéit.**

Legujabb szabadalmazott sorvetőgépek.

Ezenkívül készletben vannak: Egyes és kettős örlőmalomok „Little Giant” csöves tengeri darálók, tengeri morzsolók, takarmány-készítő gépek, olajsajtók stb. Gyárunkban működésben láthatók: a legujabb saját rendszerű ramie-, kender- és lentörő- és tisztító-gépek rendkívüli mennyileges és minőleges munkaképességgel.

2-6 **Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.**

A köszvény és oszú ellen ajánlott számos háziszerek között még is csak a valódi Horgony-Pain-Expeller a leghatásosabb és legjobb. Ez nem titkos-szer, hanem egy teljesen megbízható, orvosilag kipróbált készítmény, mely minden betegnek teljes megnyugvással ajánlható. Hogy a Pain-Expeller teljes bizalmat érdemel, legjobban kitűnik abból, hogy sok beteg, a ki nagy garral feldicsért más gyógyszereket próbált meg, megint csak a

rég jönnek bizonyult Pain-Expellerhez

tért vissza. Epen az összehasonlítás által győződtek meg arról, hogy úgy a csúszos fájdalom, tagszakadások stb., mint a fő-, fog- és hátfájás, oldalnyílások stb. a Pain-Expellerrel eszközölt bedörzsölések által leggyorsabban szüntethetők meg. A 40 kros, 70 kros és 1.20 olesó ár a szegényebbeknek is hozzáférhetővé teszi, míg másrészt a számos siker a felől kezesedik, hogy a pénz nincs kidobva. A káros utánaotoktól azonban óvakodni kell, s csak a „horgony“-jellel ellátott Pain-Expellert fogadjuk el mint valódit. Központi-raktár: Gyógyszertár az arany orozslánhoz Prágában, Niklasplatz 7. Kapható a legtöbb gyógyszerüzetben.

Kapható S.-a.-Ujhelyben: **KINCESSY PÉTER** és **ZLINSZKY JÓZSEF** gyógyszerüzetében valamint a főraktárnok **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerüzetében Budapestben.

Tk. 21/1887. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtónak Ilkovic Márk végrehajtást szenvedő elleni 25 frt tőke kövétel és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. jbróság) területén lévő Szinna községe és határában fekvő, a szinni 243. sz. teleklykben A I 1—50 sorszám alatt foglalt 2/3 urbéri kültelekből 1/4 részben Ilkovic Márkuszat illető járulékra 158 frt kikiáltási árban, valamint a szinni 285. sz. tkjvben A I sor 172. hrsz. alatt foglalt Ilkovic Márk tulajdonául felvett belsőségre s azon lévő 125 ö. i. sz. házra 183 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi márczius hó 24-ik napján délelőtt 9 órakor Szinna községe házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis a szinni 243. sz. tkvi ingatlan után 15 frt 80 krt, a szinni 285-ik számú teleklygyzkönyvi ingatlan után pedig 18 frt 30 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX.

t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál, 1886. évi január hó 11-ik napján.

Hornyay,
kir. albiró.

TK. 5717. sz.
1886.

Arverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Klein Márton nagy-bári lakos végrehajtást szenvedő elleni 265 frt 14 krt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíróóság) területén lévő Nagy-Bári községében fekvő, a

Nagy-Bári 16. sz. tkjvben 23. és 24. hrsz. a foglalt belsőség és kertből s 49. ö. i. számú házból Klein Mártont illető 1/4 részre 413 frtban és a csarnahói 110. sz. tkjvben A+1, 3-8 sorszám alatt Klein Márton nevére jegyzett dézsmaváltással terhelte szőlőre és pinczére 324 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887-ik évi márczius hó 23-ik napján délelőtt 9 órakor Nagy-Bári községe házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 41 frt 30 krt és 32 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1886. évi nov. hó 26-án tartott üléséből.

Rácz Kálmán,
jegyző.

Hammersberg Jenő,
kir. trvszéki elnök

Az eredeti
és legújabb
SINGER varrógépek
gomblyuk készülékkel

csakis Pápai Ma-
nó sátoralja-ujhelyi
gyárfiók-telepében
kaphatók kedvező

részletfizetés
mellett.

Pápai Manó

S.-a.-Ujhely,

Wihs czukrászdájával szemben.

Első zemplénmegyei honi bútór-csarnok megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy folyó évi ápril hó 1-től kezdve a főtéren (Mattyasovszky-féle házban) egy a fenti czim alatt kereskedel mileg bejegyzett és dúsan berendezett

BÚTOR-RAKTÁRT

nyitok, mely egyidejűleg asztalos- és kárpitos-műhelylyel lesz egybe-
kötve, hol is minden szakba vágó munkák a legjutányosabb áron lesznek kaphatók. Mun-
kásaim és butoraimat a budapesti asztalos- és kárpitos műpar-műhelyből szereztem be, ma-
gam pedig a fővárosban szintén folyton e szakban működtem; ezen előnyök azon kellemes
helyzetbe juttatnak, hogy a n. é. közönség kívánalmait minden tekintetben kielégíthetem és
főtörekvésem oda fog irányulni, hogy nagyrabecsült vevőimnek a legizléstesebb munkát
szolgáltatassam ki. — Ezenkívül még egy

tükör- és kép-raktárt

is berendeztem, hol a legfinomabb arany- és politurozott keretű tükörök és képek kaphatók.
Dúsan és izlésteljesen összeállított raktáramat egyidejűleg zárda-utca 640. szám
alatt rendeztem be, melynek megtekintésére a n. é. közönséget tisztelettel meghívom. Ha
esetleg a raktár zárva van, kérétem a t. cz. közönség engem Wilhelm H. ur ruhakeres-
kedésében fölkeresni.

A n. é. közönség pártfogását tiszteletteljesen kérve, maradtam
alázatos tisztelettel

JAKOBOVITS ARMIN.

5-25

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelmzeve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig
kötött szénsav tartalma kiváló hatásának bizonyult különösen tüdőbántalmaknál a hol a szabadszénsav
csekélyebb jelenléte megőrjí a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdag-
sága a gyógyhatásu alkateszeknek a beteg testrészeibe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonsá-
gának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszénsavtartalmában erősebb ásvány-
vizek, mint a seltersi-gleichenbergi, tüdőbajokban, különösen tüdővérzéseknél
már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A tüdőbetegek klimatikus gyógyintézetében, különösen a leglátogatottabb Görbersdor-
ban, a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapestén: Dr. Korányi, Dr. Geb-
hardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kétly, Dr. Barbás; Bécsben: Dr. Bam-
berger, Dr. Duschek s. b. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a légző-, emésztő- és
hugyszervek általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóviz

präservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb Triest-Flumóban
KOLERA megbetegedés ellen a

„MARGIT“ borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárolagos
főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb
k. udv. ásvány-
viz-szállítónál,
Budapest.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

TK. 5840. sz.
1886.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi ha-
tóság közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi takarékpénztár vég-
rehajtatónak Stépán Vilma férj. Szombathy Lászlóné és Sté-
pán Ottli férj. Farkas Dezsóné, mint néhai Stépán István
végrehajtást szenvedett örökösai elleni 600 frt tőke követelés
és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir.
törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírószág) területén lévő
R.-Bányácska községe és határában fekvő a r.-bányácskai 39.
sztkvben A I 1—9. sorsz. a. foglalt nemesi birtokból Sté-
pán Vilma férj. Szombathy Lászlóné és Stépán Ottli férjzett
Farkas Dezsónét mint néhai Stépán István örökösait illető
1/4-ed részre az árverést 671 frt 50 krban ezennel megállapi-
tott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt
ingatlan az 1887. évi márczius hó 30-ik napján délelőtti 9
órákor Ruda-Bányácska község házánál megtartandó nyilván-
os árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladat-
ni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsára-
nak 10%-át, vagyis 67 forint 15 krajczárt készpénzben,
vagy az 1881. LX. törvényczikk 42-ik §-ában jelzett ár-
folyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333.
szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában ki-
jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni,
avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat-
pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szab-
ályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék mint telek-
könyvi hatóságnak 1886. évi nov. hó 30-án tartott üléséből.

Rácz.
jegyző.

Hammersberg Jenő,
elnök.

P. 108/1887. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. czikk
102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a varannói
kir. járásbírószág 108. számú végzése által Frieder Herman és
neje javára Schönberg Miksa ellen 1512 frt 50 kr tőke, en-
nek 1884. év október hó 1-ső napjától számítandó 6% ka-
matai és eddig összesen 39 frt 02 kr perköltség követelés
erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság
lefoglalt és 1491 frtra becsült szobabutorok, szarvasmarha és
takarmányból álló ingóságok nyilvános árverés útján el-
adtnak.

Mely árverésnek a 108-ik számú P. 1887. ki-
küldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Ben-
kőczon és T.-Kajnyán leendő eszközölésére 1887-ik évi
április hó 14-ik napjának délutáni 2—3 órá-
ja határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel
oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingósá-
gok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmé-
ben a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX.
tcz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz ki-
fizetendő.

Kelt Varannón, 1887. évi márczius hó 7 ik napján.

Sztankó László,
bir. kiküldött.

45/1887. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólírt bir. végrehajtó közhírré teszi, hogy Weiser
Amália budapesti lakosnak Friedmann Salamon elleni 1000 frt,
400 frt és 300 frt iránti ügyekben a tokaji kir. bíróságnak f.
évi 222. polg. sz. végzése alapján az árverés elrendeltvén,
annak végrehajtást szenvedő alperes lakásán E.-Bényén leendő
megtartására 1887. évi márczius hó 16. napjának délelőtti 10
órája tüzetett ki határidőül, midőn a budapesti kir. keresk. és
váltó-törvényszéknek f. évi 5029., 5030. és 5031. polg. számú
kiel. végrehajtást rendelő végzése folytán alperestől bíróság
lefoglalt összesen 1422 frt 70 kr. becsértékű különféle házi
butorok, szüretelő edények, bolti áruk, 3 drb imaszék az
e.-bényei izr. temetőben, 1 drb Thora és egyéb ingóságok
készpénzfizetés mellett becsáron alól is eladni fognak.

Kelt Tokajban 1887. február hó 26-án.

Fekete Zsigmond,
bir. végrehajtó.

Sirkövekre feliratok vése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör“ vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

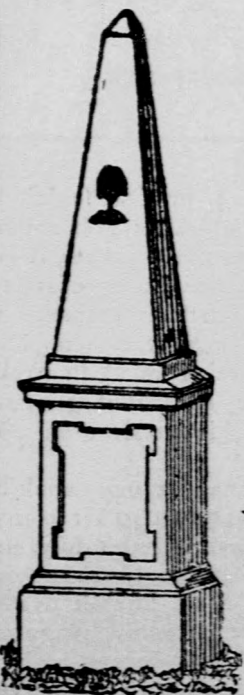
POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,
VÖRÖS MÁRVÁNY

és homokkő sirkövet.

Tisztelettel

BURGER ADOLF

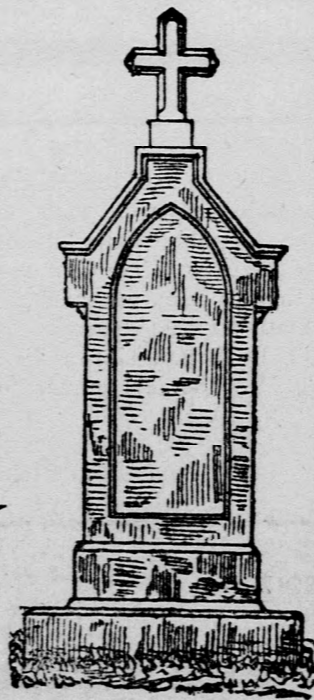
vállalkozó.

Sirkövek újabb fervezése

Sürgőnyczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Jutányos áron készítenek.